

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljenje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ožnanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se ožnanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Razkrinkano lopovstvo.

Poštenjaki v „Slovanski zvezi“ so zopet uprizorili pravo pravcato lumparijo, kakršne so zmožni pač samo ljudje Šusteršičevega kalibra. Ta lumparija je bila naperjena proti poslancu Plantanu, a se je vsled lojalnosti poslanca Formánka korenito izjalovila, tako da so zdaj klerikalci pred vso javnostjo osramočeni kot podli spletkarji.

Nemški krščanski socialisti so v drž. zboru sprožili nujni predlog glede odprave krošnjarstva. Že danes je gotovo, popolnoma gotovo, da ta zakon, s katerim se zbornica še sedaj peča, ne zadobi veljave, ker je povsem nemogoč.

Ko se je šlo za to, da naj se temu demonstracijskemu predlogu prizna nujnost, se je poslanec Plantan s hvale vredno energijo zavzel za koristi doljenjskih krošnjarjev in odločno nastopil proti temu predlogu, s katerim se je hotelo kranjske krošnjarje uničiti.

Plantan je s tem storil zaslužno delo. Mej tem, ko so doljenjski kmetjski poslanci pasli lenobo in se še zmenili niso za to zadevo, se je poslanec doljenjskih mest zavzel za krošnjarje ter s svojim nastopom opozoril vlado, zbornico in vso javnost navelikokrivico, ki se kane storiti naši deželi ter zajedno izbral kmetjske poslance iz spanjain jih prisilil, se zavzeti za korist svojih volilcev.

Klerikalci so dobro čutili, kako jih je Plantan blamiral in da bi se maščevali, so uprizorili celo spletko, kakršne so pač zmožni samo klerikalci.

Umazani „Slovenec“ je kot specialist v čistokrajni priobčil danes teden članek, v katerem je dolžil posl. Plantana, da je pri razpravi o krošnjarstvu udaril po narodni politiki čeških poslancev, da je narodno politiko Čehov imenoval otročjo in Čeha izzval ter razžalil.

Zajedno se je „Slovenec“ osmelil trditi, da smo mi Plantanov govor falsificirali, da ga nismo točno preveli.

Same lumparije, kakršnih so zmožni samo opljuvani poštenjaki škofove stranke, same imfamijske, kakršnih so zmožni samo klerikalci.

Mi smo Plantanov govor priobčili v dobesednem prevodu. Niti besedice nismo premenili, niti jednega medklica izpustili. Vse, kar je v stenografičnem zapisniku, je bilo tudi v našem listu.

Ko bi „Slovenec“ imel toliko poštenja, kakor ga ima vsak capin pod vešalami, bi bil doslovno navedel tista mesta, glede katerih nas je dolžil, da so falsificirana. Navedel bi bil iz stenograma nemško besedilo in vsprejeto naš prevod ter tako doprinesel dokaz za svojo trditve. Tega ni storil in ne more storiti, ker je naš prevod do pičice točen.

Ravno tako bi bil moral storiti s Plantanovim govorom. Dolžil je Plantana, da je razžalil češke poslance, da je udaril po češki narodni politiki in Čeha izzval, imenujoč njih politiko otročjo.

Same lumparije! Plantan je govoril le k nujnosti predloga o krošnjarstvu in sicer strogo stvarno. Čehov se ni z nobeno besedo dotaknil, z nobeno besedo ni napadal njih narodne politike, z nobeno besedo jih ni razžalil, kaj še da bi bil imenoval njih politiko otročjo! Omenil je le, da liberalne stranke niso poklicane pobirati za krščanske socialiste kostanj iz žrjavice.

Razume se samo ob sebi, da „Slovenec“ svojih obdolžitev ni podprl z nijednim doslovnim citatom iz Plantanovega govora, ker tega ne more, saj ni Plantan nič tega govoril, kar mu je „Slovenec“ očital.

Za „Slovenec“ je takoj pricapljala tržaška „Edinost“. Priobčila je „dopis iz Štajerskega“ — kateri dopis pa je bil najbrž skovan v Trstu — v katerem je napadala posl. Plantana prav po — tržaško.

Človek bi mislil, da list, ki vedno po-

zira v ulogi objektivnega presojevalca, se bo vendar najprej prepričal, kaj je resničnega na „Slovenčevih“ obdolžitvah. Toda pošteni „Edinosti“ se to ni zdelo vredno in potrebno. Popadla je, kar so katoliški lopovi zagrešili v „Slovenec“, in s tistim komedijantskim patosom, s katerim tako rada deklamuje, čitala poslancu Plantanu lekcijo in ga zdelala po vseh pravih umetnostih. Kadar se gre proti narodno-napredni stranki, tedaj so tržaški politični harlekini, da rabimo izraz „Edinosti“ same, vedno pri rokah.

Natolečevanja „Edinosti“ so prav za prav še impertinentnejša kakor „Slovenčevi“ napadi. Toliko menda tudi pri „Edinosti“ že vedo, da je „Slovenec“ lažnivec po poklicu in da se je treba prej prepričati, predno se „Slovenec“ kaj verjame. Prepričala pa se „Edinost“ ni, ampak opsovala poslanca Plantana in ž njim vso napredno stranko. Kako tudi ne! Saj je istrski sokol Spinčič zlezal dr. Šusteršiču pod plašč, in če se tej „Slovanski zvezi“ ne da drugače voda napeljavati na mlin, se to stori z zvijačnostjo in grdimi spletkami.

Posl. Formánek je kot dostojen mož izdal izjavo, v kateri pojasnjuje, da s svojimi opazkami ni mislil poslanca Plantana, temveč poslanca Ellenbogen a. Formánek se je zmotil, a je svojo zmoto popravil in dal poslancu Plantanu zadoščenje.

„Poštena“ in „objektivna“ tržaška „Edinost“ pa, ki je posl. Plantana podlo napadla, ni posnemala tega izgleda in ni dala Plantanu primerne zadoščenja, nego le jemlje na znanje „zatrdilo“ Plantanovo, da tega sploh ni govoril, radi česar ga je „Edinost“ napadla. Prav — tržaško!

Podli poskus, predstaviti na eni strani posl. Plantana kot zasramovalca Čehov ter ga doma kompromitirati, na drugi strani pa provzročiti mej Čehi in naprednimi Slovenci nasprotje, vsled katerega bise Čehi približevali

tisti smešni „Slov. zvezi“, se je izjavil. Zaman je bil ves trud „Slovenca“ in „Edinosti“. Izkazalo se je samo: kaki lopovi so ti klerikalci in kako „Edinost“ brezvestno in lahkomišno napada, kadar se gre za pristaše narodno-napredne stranke.

Odprto pismo

Njegovi Prezvzišenosti g. dr. Ernstu pl. Körberju, kot voditelju justičnega ministrstva.

Glasom stenografičnega zapisnika o seji državnega zbora z dne 3. decembra 1902. blagovolila je Vaša Prezvzišenost na interpelacijo g. državnega poslanca Josip Žičkarja sledeče odgovoriti:

„Als in der Nummer 148 des „Slovenski Narod“ vom 1. Juli 1902 ein offener Brief des Advokaten Dr. Brumen in Pettau erschien, in welchem bereits die Behauptung aufgestellt war, daß die erwähnte Interpellationsbeantwortung auf einer falschen Bericht-erstattung beruhte, wurden sofort die notwendigen Erhebungen eingeleitet; dieselben hatten jedoch das Ergebnis, daß neuerlich mit aller Bestimmtheit von den in Frage kommenden Organen versichert wurde, es sei, wie in der Interpellationsbeantwortung ausgeführt wurde, die Beglaubigung des Grundbuchsatzuges nicht deshalb verweigert worden, weil die Aufschrift in slovenischer Sprache verfaßt war, sondern weil im Grundbuchsatzuge die Eintragungen im Gutsbestands und Eigentums- blatte in slovenischer Sprache abgefaßt waren, während dieselben im Grundbuche in deutscher Sprache erscheinen und ein nicht summarischer Grundbuchsatzug nach § 35 der Vollzugsvorschrift zum Grundbuchsgesetze nur dann Anspruch auf Beglaubigung hat, wenn er die bücherlichen Eintragungen „wörtlich“ enthält.“

Ich muß daher die offenbar auf ganz unrichtigen Informationen beruhende Interpellationsbehauptung, daß man meinen Vorgänger im Amte bei der Berichterstattung absichtlich täuschte, mit aller Entschiedenheit zurückweisen.“

LISTEK.

Novi pojavi.

I.

Druga polovica letošnjega leta presenetila nas je že z marsičem in presenetila nas bode skoro. Sicer se izza književnih kulis že sedaj sliši neko šepetanje, kar je znamenje, da se nekaj vrši in pripravlja. Gotovo je, da bližnji dogodki utegnejo zanimati ne samo književnike, nego tudi širše občinstvo, katero ima zmisel za javne odnose. Slovenski književniki ne bodo se mogli ogniti novim dogodkom, morali bodo torej zavzeti tudi neko »stališče«.

V Ljubljani se je osnovala nova tiskarnica in ta tiskarnica bode tiskala nove liste, jednega, dva ali tri, tega ne vem in to ni nam merodajno. Novi listi prinašajo nove programe, recimo, tudi nove ideje in imajo svoj namen. To je gotovo: »namen imajo«. Mi se moramo zanimati za ta namen, kajti bistvo namena razsvetljuje vse.

Nam, ki nismo politiki, usiljuje se misel, da utegnejo nove tiskarske in književne razmere vendar vplivati na sedanje politične in književne razmere in da se vsled tega utegne mnogokaj izpremeniti. V nas je navada, da je prvo politična

pesem, potem pridejo pravi pesniki na vrsto. Podjetniki niso književniki, recimo, politiki so, torej prvo je političen namen. To je gotovo, to vemo vsi, ond pa, kjer so politični ali strankarski nameni glavna stvar in jedini smoter, tam je pisatelj vselej revež, tam sploh stvar trpi. Politik in pisatelj se morata ločiti, to je dvojno, kar ne spada pod isti klohek. Bližnji čas nas bo o tem poučil. Čim več bode namenov, programov, tem več strank, več razkola, več nesloge. Naravno je za dobro poznamo in se ne bomo motili, ako rečemo, da bode hotel v Zvezdi sosedu škodo delati, saj se ni v ta namen ustanovil, da bi podpiral staro narodno podjetje, ampak da bi ga potiskal na stran. Potrebe novega gosta nismo pripoznavali; začudili smo se celo, ko smo izvedeli, da se je izza političnih kulis in brez naše vednosti privabil nov gost. Kdor tako vabi, ima svoje namene.

Ravnokar se je osnovala tiskarnica v Kamniku in sedaj v Ljubljani. Prva hodi iskati naročnikov v Ljubljano, a da bode druga največ odvzela najstarejšemu narodnemu podjetju te vrste, to je jasno. V Ljubljani pride na vsakih 5000 prebivalcev jedna tiskarnica! Bambergu in »Katoliški Tiskarni« ne more škodovati noben tekmeč, ker ti imata svoje kroge, in to stalne kroge. Trčila bodeta torej

dva narodna zavoda drug v drugega, in oba bode bolelo. To ni bilo nikjer drugače, v Ljubljani tudi ne bode bolje. Osobito v Ljubljani ne, kjer se ne deluje za sveto stvar, ampak za »osobice«, kjer je glavno osobni namen ali sploh tisti namen, o katerem smo ravnokar govorili.

Kar se nas književnikov tiče, ne briga nas ta stran novega podjetja čisto nič. Književniki se veselijo vsakemu napredku. Več delovanja, več življenja, več zaslužka! To se že pojavlja. Več povpraševanja, bolje za književnike. In več nam ponujajo naši stari znanci, a novi nam kličejo: le zahtevajte, govorite, plačali bomo mi! Ni slabo to. Ali naposled to ni glavna stvar, to ni smoter, to ni ideal, po katerem hrepeni književnik. Pisateljevanje v službi politične tendencije ni nikdar koristilo, najmanj pa bodo nam pomagalo. Imelo je zle posledice in je umorilo že mnogokatega mladega pisatelja.

Ali mi se bojimo, kakor poznamo krmilarja, da bode ta-le kvišku gledal, drugam pa mislil, da bode tudi on imel svoje namene. Kdor ni nikoli združeval, bode le razdruževal.

Vsi moramo biti prijatelji napredku. Veseliti nas mora vsak književni pojav in ne smemo misliti, da imajo le nekateri ljudje pravo do priznanja in veljave. Načelno torej nismo in ne bomo nikdar

zoper nobeno književno novost, katere se je porodila v to svrhu, da pospešuje književnost iz nesebičnih, to je idealnih namenov, in da vedno dalje in dalje zida poleg drugih. Takisto smo načelno zoper vsako podjetje, katero bi se ustanovilo samo v to svrhu, da bi povzdigovalo le kako peščico ljudi, kateri se pokorno klanjajo književnemu imperatorju.

Nikdar se ne sme nobeno podjetje snovati na račun koga drugega. To zahteva književniška solidnost. Obžalujemo, da se pri našem najstarejšem mesečniku ni mislilo na potrebe in zahteve časa in občinstva. Aškerc ga je sicer pomladil in dvignil in mu dal nove glasove, ali lastnik je pozabil marsikaj prevzgojiti; zamudil je poskrbeti za ilustracije, katerih se sploh premalo poslužujemo. Poglejmo samo okrog sebe ostale Slované, a pogledjmo tudi Nemce, kateri dobro vedo, kaj »vleče« in zanima. Novih prijateljev si je treba pridobivati. Zapreke ni nobene v gmotnem oziru. Ali o tem je zastoj govoriti, zastoj priganjati; tu je le treba moža, ki se z razumom poprime preosnove.

Književniki sploh niso organizovani. Vsak deluje zase, ni nobene zajednice, ni nobene pisateljske vzajemnosti. Pisateljski stan je najslabše organizovan. »Slovenska Matica« ni pisateljska zaveza, druga društva tudi to niso. Še pisatelji, ki so pri jedni mizi, ne poznajo vzajemnih ob-

Temu nasproti konstatujem, da se je v interpelaciji, z dne 22. oktobra 1902 zahtevalo protokolarno zaslišanje udeležencev. Jaz konstatujem nadalje, da niti jaz niti moj uradnik nisva bila v zadevi nikdar zaslišana.

Če so se torej poizvedbe sploh vršile, moram povdarjati, da so bile to jednostranske in nedostadne poizvedbe, ker se ni postopalo po načelu „audiatur et altera pars“.

S tem je trditev o krivih informacijah dovolj osvetljena.

Glede drugega slučaja račila je Vaša Prevzvišenost doslovno odgovoriti:

„Die Herrn Interpellanten haben weiter vorgebracht, daß auch im Juni 1902 die Beglaubigung eines Grundbuchsatzunges in Pettau verweigert wurde, weil die Aufschrift slovenisch war und daß für die Advokaturkanzlei des Dr. Brumen Grundbuchsätze ohne jede Aufschrift hergestellt und beglaubigt werden.“

Diese Behauptungen beruhen ebenfalls auf vollkommen unrichtigen Informationen, denn auch in diesem Falle erfolgte die Beanstandung nicht wegen der slovenischen Aufschrift, sondern deshalb, weil im Grundbuchsatzung der Name der Katastralgemeinde anders geschrieben war als im Grundbuche und überdies wegen grober, sachlicher Mängel, da sowohl im Gutsbestands als im Lastenblatte einige Eintragungen fehlten.

Wegen dieser Mängel wurde ein neuer Grundbuchsatzung vom Grundbuchsamte selbst verfaßt. Dieser Auszug trug dann freilich keine Aufschrift, aber nur deshalb, weil damals keine Drucksorten zur Verfügung standen.

Wegen dieses letzteren, den Vorschriften widersprechenden Umstandes wurde bereits das Notwendige verfügt.

Es ist jedoch unrichtig, daß die Grundbuchsatzungen seither stets ohne Aufschrift hergestellt und beglaubigt werden; der vorerwähnte Fall ist vielmehr ganz vereinzelt geblieben.“

V tem oziru pripomnim: Če bi se bile pravilne in objektivne poizvedbe tudi v tej točki vršile, bi bil jaz predložil s svinčnikom spisani načrt izvlečka v vl. št. 273 kat. obč. Hajdin. Iz tega bi se bilo uverilo, da je izvleček bil korektno in dobesedno po izvirniku sestavljen in da se je odklonilo poverjenje samo radi slovenskega napisa.

Primerjava načrta z izvirnikom še to lahko sedaj dožene.

Način pisave besede „Hajdin“ namesto „Haidin“ ne sme biti povod za odklonitev; v slovenskem jeziku je rabljiva in opravičena le pisava „Hajdin“, v nemškem jeziku pišejo nekateri „Haidin“.

Sicer je bila že pod ministrom gosp. Pražakom, kakor se dobro spominjam, izdana naredba, da se radi pravilne pisave lastnih imen — recimo Petrič, namesto Petritsch — ne smejo odklanjati zemljiškoknjižna dejanja.

Čudim se le, da se je na interpelacijo g. Žičkarja z dne 22. oktobra 1902 tako hitro odgovorilo. Prevelika hitrost ni nikjer koristna.

Interpelaciji, ki sta jih stavila g. poslanec Josip Žičkar v seji z dne 26. febru-

arja 1902 in gospod poslanec Ignac Daszynski v seji z dne 30. maja 1902, se še do sedaj zamažata odgovora, dasi bi kronološka rešitev interpelacij ugodno vplivala na podrejene urade ter bila nižjim instancam lep uzor pravilnega ter rednega poslovanja.

Kadar se bode Vaši Prevzvišenosti račilo odgovoriti na te dve interpelacije, si bodem usojal Vas vprašati, ali še imate isto mnenje in prepričanje o izviru „krivih informacij“ kakor dne 3. decembra 1902.

Ptuž, dne 8. decembra 1902.

Najodličnejšim spoštovanjem

dr. Anton Brumen
odvetnik.

V Ljubljani, 13. decembra.

Državni zbor.

Pred včerajšnjo sejo so bile podani med drugimi sledeči predlogi, oziroma interpelacije: posl. Malik glede odprave zemljišnega davka in vpeljave dohodninskega davka za kmetovalce, poslanec Berger za poostrenje državnega nadzorstva nad javnimi denarnimi zavodi; posl. Spinčič glede novega razpisa občinskih volitev v Dekanih. Potem se je nadaljevala debata o krošnjarskem zakonu. Prvi je govoril k § 12. kot generalni govornik pro posl. dr. Pommer, ki je opetovano polemiziral s Koppom, Heilingerm, Seitzem in Wrabetzem. Dr. Šusteršiču se je čutil, kako da je igral vlogo rešitelja kočevskih Nemcev. Govornik contra je bil poslanec Ofner. § 12. se je sprejel, a odklonili so se vsi dodatki. K § 13. (izločitev gotovega trgovanja iz krošnjarstva) je govoril posl. Ellenbogen. Sprejel se je v obliki odseka. K § 14. je predlagal dr. Šusteršič k 2. odstavku glede izjemne dovolitve tovarne živine, voz in ladij za krošnjarstvo, naj se ta določba črta. Govorila sta še posl. Drexel in Erb, na kar se je paragraf sprejel. § 15. se je sprejel brez debate ter se je razprava nato pretrgala.

Nazadovanje industrije.

Društvo montanskih železniških in strojnih industrijev je poslalo celo svoje predsedništvo, obstoječe iz grofa Larischea, centralnega ravnatelja Güntherja, generalnega ravnatelja pl. Hella in tajnika drž. posl. dr. Pfaffingerja s posebno spomenico k ministrstvu na Dunaj, da razloži močno nazadovanje avstrijske železne industrije. Minist. predsed. dr. Körber je izjavil, da mu je pač znan slabi položaj železne in strojne industrije, da pa je iskati zato vzroke v splošni gospodarski depresiji, v negotovosti razmerja z Ogrsko in z inozemstvom sploh, kakor tudi v žalostnih parlamentarnih razmerah. Körber pa je obljubil, da bo na vse načine posredoval, da se čimprej oddajo razna proračunska javna dela. Dr. Pfaffinger je dokazoval, da država sploh ne izkorišča vsega investicijskega kredita.

Tako je bilo na pr. leta 1901 dovoljeno za javne zgradbe, železnice itd. 788 milijonov kron, porabilo pa se je le 30 milijonov kron. Pozneje je šla deputacija še k finančnemu, trgovinskemu in železniškemu ministru. Minister Call je razpravljal z odposlanci o raznih sredstvih v pomoč železni industriji. Mej nujnimi je navajal v prvi vrsti novo tržaško luko. Vsi ministri so obljubili svojo pomoč. Včeraj je privedel posl. Kink odposlanstvo svobodne industrijske zveze k ministru Körberju s prošnjo, da bi se dajala večja državna naročila, kakor dajata Nemčija in Ogrska svojim industrijem. Dne 10. t. m. je bila nadalje pri trgovinskem ministru deputacija goriških in istrskih industrijev za svilo, katera industrija istotako močno nazaduje. Sploh pa pride industrijska kriza v eni bodočih sej državnega zbora na razpravo potom mnogih nujnih predlogov.

Hrvaški ban Khuen-Hedervary.

Kakor znano, je izšla pred meseci v naši tiskarni brošura dr. Franka Potočnjaka „Iz zemlje bezpravlja i demoralizacije ali kraljev namjestnik — prosta varalica.“ Brošura je izšla tudi v nemščini. Deželna vlada je brošuro zaplenila, na pritožbo dr. Potočnjaka je bila konfiskacija pri deželnem sodišču v Ljubljani in pri nadsodišču v Gradcu razveljavljena. Tu so se banu Hedervaryju očitali naravnost gorostasne stvari, a sodišča so s tem, da so konfiskacijo razveljavila, potrdila resničnost vseh očitaj. Seveda je ban brošuri voh na Hrvaško strogo zabranil. To je najbrže dr. Potočnjaka napotilo, da je izdal ravnokar drugo brošuro v Budimpešti pod naslovom: „Kako se drži prosti lopov na banskoj stolici.“ Saj zagrebški listi so poročali, da se je dr. Potočnjak izdal sam za avtorja, dasi jena brošuri podpisan „Pučanin“. Ako je sploh mogoče še hujših obdolžitev zoper bana, kakor so bile v prvi brošuri, zadnja jih prekaša. Uvod se začneja z besedami: „Hrvatska je zemlja bezpravlja in demoralizacije. V njej ni zakona ne za koga ne za kaj, povsod odločuje edino le volja bana, po čegar komandi sodijo in obsojajo sodišča, upravne oblasti tlačijo in davijo prebivalstvo, sabor pa molči na vse nezakonitosti in lopovščine sodišč in oblasti, krivice odobrava, stvarja zakone ubijalne in škodljive za deželo, podlo in kukavno se klanja joči svojem priznanemu in proglašenemu voditelju „prevzvišenemu“ navadnemu sleparju — banu.“ Potem navaja brošura, da je prišel ban Hedervary pred 19 leti čez glavo zadolžen na banski prestol, ker je bilo samo njegovo posestvo „Hedervar“ na Ogrskem zadolženo za več kot dva milijona K. Avtor pravi, da noče vprašati, na kak način je ta dolg poravnal, tudi noče vprašati, kako je z računi vinkoviške železnice, kako so prodani deželni gozdi „Jasenak“ in „Begovo“. Potem ponovi zgodovino, zakaj je bil ban proglašen v saboru in v imenovanih brošurah za navadnega sleparja. Prvi mu je to zabrusil v obraz Julij Ertl, ki je prevzel v zakup ba-

novo posestvo „Landamer“ na Ogrskem. Pogodila sta se z banom za letno najemnino 10.000 gld. ker je ban Ertlu zagotovil, da je nad 1000 oralov najrodovitnejše zemlje ter mu kazal v kašah lepo pšenico, češ, da je vsa zrasla na njegovem posestvu. Pozneje pa se je izkazalo, da je zemlje le 750 oralov, ki je izpostavljena preplavam, in da ono pšenico je ban v ta namen drugje kupil. Ertl je vsled tega že prvo leto zabil v banovo posestvo celo svojo dedščino 50.000 gld. vsled tega pa tudi bana obdolžil javno v časopisih sleparije. Ban je seveda moral tožiti, a Ertl je pred ogrskimi porotniki svojo obdolžitev tako sijajno dokazal, da je bil oproščen. Razsodbo je potrdilo tudi vrhovno sodišče v Budimpešti. Za gotovo se je mislilo, da bo vsled tega ban ali sam odstopil, ali pa ga bo k temu prisilila ogrska vlada ali kralj. Toda ban Khuen-Hedervary še banuje dandanes, dasi so pretekla že štiri leta, odkar mu je bil pritisnjen pečat goljufa. Edini hrvaški poslanec, ki si je upal nastopiti zoper bana, je bil dr. Potočnjak. Zato pa ga je začel ban brezobzirno preganjati, odvzel mu je službo, ga izključil iz sabora za 70 sej, a pri novi volitvi l. 1901 je vladna stranka napela vse nepostavnosti, da dr. Potočnjak ni bil več izvoljen. Kmalu potem, ko je izšla imenovana brošura v Ljubljani, se je dr. Potočnjak obrnil v obširni pritožnici naravnost na kralja. Pritožba se mu je vrnila z opazko „da ni zadobila najvišjega pogleda“. Potem je zaprosil avdienco pri kralju, češ, razložiti hoče vladarju, da ako je resnica, kar je banu očital, ne more ostati ta niti dneva več na tako uglednem mestu, ako pa je pisal neresnico, naj se ga z vso oostrostjo zakona kaznuje. A tudi ta prošnja se mu je vrnila s prav isto opazko, kot prva. Jasno je, da ni prišla nobena prošnja do najvišjega prestola. Končno je poslal ogrskemu zboru obširno petico, v kateri je še enkrat razložil vse gorostasne krivice, ki se gode njemu in hrvaškemu ljudstvu po banu. Toda niti eden ogrsko-hrvaških zastopnikov si ni upal podpisati te prošnje, da bi se v zbornici prečitala. In kam naj se še sedaj zateče preganjani, duševno ubiti in ob kruh pripravljeni ugledni hrvaški rodoljub, ko ga niti v Zagrebu, niti na Dunaju, niti v Budimpešti nočejo slušati! Pod sultanom ne more biti kristjanom hujše, nego je zavednim možem pod banom Hedervaryjem.

Dogodki v Venezueli.

Republika se pripravlja na boj. V Puerto Cabello utrjuje mesto. Nemški in angleški konzul kakor i ostali Nemci so zaprti in njih premoženje zaplenjeno. Tudi angleški parnik, ki je nalagal premog, je zajet. Vse strategične točke v hribih za mestom Laguaryro so zasedene po venezuelanskih vladnih četah. Vlada je odredila, da morajo vsi moški med 18. in 50. letom pod orožje. Ameriške zedinjene države se boje, da se bo hotela Nemčija v slučaju, da pride do krvoprelitja, hotela odškodovati z venezuelanskim ozemljem, zato si prizadeva Nemčija in Anglijo pregovoriti, naj bi prepustili razsodbo mirovnemu razsodišču.

Najnovejše polit. vesti.

Zveznim predsednikom v Švici za l. 1903 je imenovan Deucher, podpredsednikom pa Comtesse. — Zaradi odpovedi trgovinske pogodbe med Avstrijo in Italijo je stavil v italijanski zbornici vprašanje posl. Cirmeni ministru zunanjih zadev Prinetti. — Papež zoper napredek. Papeževa enciklika graja hrepenenje duhovnikov po novotarijah ter jih svari k pokorščini napram predpisom svete stolice. — Mullah umorjen? Iz Berbera se poroča, da je nekdo blaznega Mullahu med molitvijo zavratno prebodel s sulico. — Maloruske agitacije. Maloruski shod v Stanislavu je sklenil resolucijo, naj se poljsčina izključi iz vzhodnogaliških šol, naj se ustanovi v Lvovu malorusko vseučilišče ter se zabrani naseljevanje poljskih kmetov v zhodni Galiciji. Drugi tak shod v Somboru se je izrekel za administrativno delitev Galicije v poljsko in malorusko. — Novo grško ministrstvo je izjavilo, da hoče pri vseh upravah uvesti velike prihranke. — Dr. Lad. Rieger je sprejel k 85letnici prsrčno čestitko „poljskega kluba“. — Saksonski kralj Jurij je zbolel za vročinsko boleznijo. — 25letnica zmage

Dalje v prilogi.

Mušice.

Prevarani Koblar.

Koblar (kaplanu): Vidite tisto le žensko? Ta me je ogoljufala za 5000 kron!

Kaplan: Kako pa?

Koblar: Šparkasne bukvice ima za 5000 kron, pa mi jih ni hotela med živimi spraviti dati.

Dober svet.

Dva fanta iz Slavine sta letos prišla k vojakom in gresta nekega dne obiskat bivšega svojega župnika, kanonika Sajovicca.

Kanonik jima da mnogo dobrih svetov in reče nazadnje: In še nekaj, ljuba moja; če bi se začela vojska, bodita pametna in se nikari nič ne vtikajta.

Verjetno.

Škof piše župniku v Kostanjevico, če so se ljudje že pomirili.

Župnik odgovori: Čim so ljudje kaplana oklofutali in obrcali, so bili koj pomirjeni.

V šoli.

Fajmošter Tomaž Potočnik (vpraša šolarja): Ali verjameš, da je kit Jonasa požrl?

Šolar: Da!

Fajmošter: Zakaj?

Šolar: Zato, ker bi me drugače Vi lasali.

Prepričevalno.

Dekan Kunstelj: Lejte, gospod kaplan, če bi bili Vi naložili vsak goldinar, ki ste ga že zapili, bi imeli zdaj že lepe tisočake.

Kaplan Lavrenčič: Kaj bi pa storil s tisočaki, ki bi jih ne smel zapiti?

Škof v Cerkljah.

Škof: Gospod kaplan, ali morda veste, kakšen je menu?

Kaplan Kos: O prav snažen; kar čez hodnik na levo prosim —

Snažen mož.

Fajmošter Šinkovec na Jesenih ima opraviti s stavbenikom.

Stavbenik: Veste, gospod župnik, česa bi potrebovali v farovžu? Kopalno sobo.

Šinkovec: Čemu mi pa bo?

Fajmošter Mervec v št. Rupertu obišče klerikalno rodbino, in ker mu dobro postrežejo, vzame malega Janezka na koleno.

Fajmošter: Hop, hop, hop! — Ali se ti dopade, Janezek?

Janezek: O, da, a veste, še rajši bi jahal pravega osla.

veznosti. Aškerčeva zahvala je temu dokaz. Aškerca so podpirali vsi slovanski listi, samo slovenski ne. In zato Aškerca nima nobene zahvalne besede za slovenske liste. Ali je to slučaj? Nikakor ne. Podlistkar se ni hotel zavedati svoje dolžnosti, da bi delal zaslužen reklamno podjetje svojega gospodarja. Mislil je le nase in ni zanemarjal sebe in svojih duševnih otrok. To ni slučaj. Tudi to je, recimo zaslužen, ali še bolj zaslužen bi bilo, ako bi se svetu kazalo književno podjetje, ki dela vso čast gospodarju. Da se je to zanemarjalo, to ni slučaj. Tako je moralo biti, da se tobožni tekmeč prezira. Narava je narava in vsak človek ima svojo naravo. Imel jo je »Narodov« podlistkar in premenil je ne bode razpod listkar. In to je, kar smo hoteli povedati in pogrjati. Do tega nas veže dolžnost in zato mislimo, da ne bode zamere.

Kakor na vsakem polju, tako je tudi med nami treba vzajemnega nadzorstva, treba je vzajemnega spoštovanja in zupanja, a najprvo bratske odkritosrčnosti. To so temelji, na katere nam je staviti svoja dela. Za ta načela se hočemo boriti in potezati ter jim pridobiti veljavo v vsakdanjem običevanju in v pisateljskem delovanju. In ravno radi tega smo odločni in odkritosrčni nasprotniki vsakemu književnemu imperatorstvu.

Književni zbor — a —

pri Plevni se je praznovala v Rumuniji s tem, da je kralj pomilostil vse naborne in vojaške begunce, zbornica pa je dovolila 500.000 frankov za napravo spomenika. — Boj albanskih romarjev. Mnogo Albanezov se je zbralo, da romajo k papežu v Rim. Italijanska vlada jim je dovolila priti v narodni noši in z orožjem. Sultan pa je vohal politiko ter romanje prepovedal; to je romarje, ki so bili že zbrani, tako razkačilo, da so napadli orožnike, razdajali vojašnico ter odrinili k morju na ladje med klici: »Živela svoboda! Živela Albanija!« — Obstrukcija v ogrskem državnem zboru se vendar opusti, kar se je posrečilo dolgotrajnemu pogajanju med ministrom Szellom in voditelji neodvisne stranke. — O biski vladarjev v Rimu. Kakor na znanja rimski župan, pride v mesecu maju prihodnjega leta najprej ruski car, za njim pa nemški cesar v Rim. Zadnji bo prisostvoval odkritju Goethejevega spomenika. — Zaradi bolgarskega vmešavanja v macedonske zadeve je izročil veliki vezir sultanu spomenico, v kateri mu nasvetuje, tako vmešavanje zavrniti ter po potrebi rabiti tudi silo.

Dopisi.

Iz Kostanjevice. Če razsoden mož čita „Slovenca“, pride do zaključka, da je cestni ropar, ki preži za grmom s kolom na svojo žrtev, pravcati poštenjak nasproti tistim žalostnim blagoslovljenim junakom, ki se skrivajo za predale škofovskega lista. Tako se je neki člankar zaletel v članku „Dolenjska, ustani II!“ — in ta članek nekako diši po našem Janezu, kateri je bil na zadnjem shodu tako imenitno občan — tudi v našega župana, ter v istem nagromadil polno nesramnih lažij. Med drugim piše, da je občinski sluga dne 16. novembra t. l. pred cerkvijo oklical, da župan ni 9. nov. sklical ljudskega shoda na javnem prostoru, temuč le shod županov. Kolikor besedi, toliko laži. Ali pa veste, gospod urednik, kaj je oklical dne 16. novembra t. l. naš občinski sluga pred cerkvijo? Da zvedo vsaj naši občani, ki so se udeležili shoda dne 9. novembra, kako nesramno se lažejo tisti gospodje okoli „Slovenca“, ki hočejo biti naši dušni pastirji, naročil je župan občinskemu slugi, da doslovno prečita pred cerkvijo notico v „Slovenecu“ števil. 258 z napisom: „Tavčar v Kostanjevici,“ v kateri se je vedoma lažljivo poročalo o zadnjem shodu. To je tudi občinski sluga storil ter dotično notico doslovno prečital pred cerkvijo. — To je pa tudi edina pot, da se odpirajo ljudem oči, in razkrinkajo laži in natolcevanja klerikalcev. — V istem članku piše „Slovenec“ tudi o odborovi seji naše občine, katera se je vršila dne 16. novembra t. l., in pri kateri se je razpravljalo o prodaji naše grajščine. Seveda se je tudi tu pošteno lagal, kajti poročal tega ni, kar je občinski odbor sklenil, pač pa to, o čemur sklepal ni. Seveda resolucija občinskega sveta ne ugaja „Slovenecu“ in njegovim patronom, zato jo je po svojem zavil. Toliko v pojasnilo. O oderuhih, o katerih je pri isti priliki pisal „Slovenec“, spregovorili bomo v kratkem, a to pa povemo že danes, da tega odgovora ne bo prav vesel „Slovenec“. Če hoče pa še preje kaj vedeti, naj se obrne do svojega vrlega pristaša, brezzobega Janeza Kerin-a v sv. Križu.

Iz Loškega potoka. Med drugim razmotrival je občinski zastop in ukaz slav. c. kr. okr. šolskega sveta v Kočevju z dne 29. novembra t. l. št. 1942, glaseč se dobesedno: „Iz poročila šolskega voditeljstva z dne 11. novembra t. l. št. 51, je razvidno, da je bilo v zadnjih sedmih letih povprečno nad 400 šoloobiskujočih otrok. Iz tega sledi, da ostane to število trajno in da ne zadostujejo ob celodnevem pouku štiri učne sobe za 400 otrok.“ Vprašanje je pa: „Ali ne bi kazalo ustanoviti v bodoče z ozirom na pomnino število otrok definitivno še jeden razred — namreč razširiti šolo v petrazrednico — v kateri bi se otroci naučili veliko več in bi zadostovalo pet sob, ker bi šol. voditeljstvo moralo skrbeti za razumno razdelitev otrok v pojedine razrede?“ K tej seji je bil povabljen i gosp. nadučitelj Josip Sedlak, da razloži podrobneje občinskemu zastopu to eminentno vprašanje. Takoj ob njega vstopu da mu g. župan Ivo Rus besedo. V poljudnem govoru razjasni gosp. šolski voditelj polnoštevilnemu občinskemu zastopu

prepotrebo ustanovitve še jednega, oziroma V. razreda, hkrati apelujoč in proseč, naj glasno isti podpira v interesu pouka, ter razbremeniti mu že itak vsled preobilice otrok oteženo stališče. Po dovršenem pojasnilu odstopi g. župan občinskemu zastopu prevažno zadevo v pretres, hkratu podpirajoč predlog g. šol. voditelja. In glej! Hipna tišina nastane. — A za nekoliko trenotij začel si soglasno: „Lejte no, kolikor več se otroci nauče, tem bolj je za nje!“ Predlog je bil torej sprejet soglasno. Hvala Bogu! Akoravno bivamo v „Hinterpommernlandu“, storili smo s tem ukrepom velikanski korak in se smelo hitamo z letargiško, sodraško in ribniško dolino. Tam doli se vedno obeča, a hkrati zavlačuje razširjanje odnotnih šol. Zaspance! vzdramite se! Prebrskajte pozimi v predalih občinskih pisarn zaprašene akte, tikajoče se razširjenja šol! Uredite zakasnelo, pomladi pa se polotite grajenja prehasljivih stavb „liki neutrudljiva mravlja!“ Posnemajte v tem obziru gorskega Potočnika, ne boječega se troškov in truda, in vedno poštrevajočega besede dičnega pesnika: „Mladina, ti budiš nam upe zlate, — srce nam dvigajo pogledi nate.“ — Gojimo te v ljubezni in skrbih, — sadov prineseš nam v bodočih dneh.“ Čast in slava zavednemu in požrtvovalnemu občinskemu zastopu in kraj. šol. svetu; osobito pa podvzetnemu g. županu in za povzdigo šolstva vnetemu g. šolskemu voditelju!

Obrambna sredstva proti klerikalizmu.

(Dalje.)

Na tisoče in tisoče ljudi je po nedolžnem storilo grozno smrt na inkvizicijskih grmadah v Španiji. Obsojeni so bili »v imenu Jezusa Kristusa«, kakor se je glasila formula. A tudi mrličem niso papeževi inkvizitorji prizanašali. Dali so na tisoče mrtvih izkopati iz grobov in jih sežgati, to seveda z namenom da so mogli dedičem izkopanih in sežganih krivovercev vzeti premoženje, kajti krivoverec je izgubil vse svoje imetje.

Še strašnejša, nego usoda sežganega krivoverca, je bila usoda njegovih otrok, žene in sploh sorodnikov. Ti so bili sramotno izpahnjeni iz človeške družbe, opani vsega imetja in so brezpravni kakor preganjane zveri morali begati po svetu. Španija je bila razdeljena na več inkvizicijskih okrajev. Na inkvizicijskem poslopu v Sevili je bila napravljena spominska ploča z naslednjim napisom:

»V letu gospodovem 1481. za papeštvom Siksta IV. in za vladarja Ferdinanda in Izabele se je tu začela sveta inkvizicija. Do leta 1524. se je tu nad 20.000 krivovercev odpovedalo svojemu hudodelstvu, skoro tisoč trdovratnih krivovercev je bilo s privoljenjem in odobrenjem papežev Inocencija VIII., Aleksandra VI., Pija III., Julija II., Leona X., Adrijana VI. in Klemenca VII. sežganih. Licencijati de la Cueva je na povelje in na stroške cesarja našega gospoda, dal napraviti ta napis, ki ga je sestavil Diego de Cortegano I. 1524.«

Od leta 1481.—1524., torej v 33 letih, je bilo samo v Sevili sežganih kakih tisoč oseb. V enem samem okraju je povprek na leto končalo 30 oseb na grmadi, so povprek tri osebe vsak mesec žive sežgali. In to sežiganje se ni morda končalo v letu 1524., nego se je nadaljevalo še kakih dvesto let!!

Ravno tako kakor v Sevili pa je divjala inkvizicija tudi po drugih okrajih. Računa se, da je inkvizicija skupaj sežgala 120.000 ljudi, 340.000 »krivovercem« je ugrabila vse premoženje, 60.000 ljudi je bilo in efigije sežganih, nad milijon ljudi pa so zadele manjše kazni (ječe, galere, bičanje, globa itd.)

Vreden tovariš bestialnega velikega inkvizitorja Torquemada je bil veliki inkvizitor Diego Deza. Ta satan v človeški obliki je dal v osmih letih v raznih krajih 2500 ljudi živih sežgati. Krivoločnost in kvizitorjev je v raznih krajih provzročila, da se je globoko verno ljudstvo spuntalo, a vsak punt je bil z ognjem in mečem zadušen.

Kaj so počenjali ti inkvizitorji, je razvideti iz pisma, ki ga je pisal španski grand vitez Gonzalo y Ayora tajniku kralja Ferdinanda. Gonzalo je bil jeden najodličnejših španskih velikašev in ta verni, vncti katoličan je pisal: »Inkvizitorji Deza, Lucero in Juan de la Fuente so deželo onečastili; večina njihovih uradnikov (duhovnikov) ne pozna ne Boga, ne pravičnosti. Na sramoto in na škodo vere more in krađejo in posiljujejo žene in dekleta.«

Posiljevanje žen in deklet je bilo tako navadno, da je tretji veliki inkvizitor Fran Ximenes de Cisneros moral določiti za duhovniške inkvizitorje smrtno kazen, ako store tak zločin. Pomagalo pa to ni dosti, ker je ta grožnja ostala na

papirju. Posebno pogostoma se je zgodilo posiljevanje med torturo.

Tretji veliki inkvizitor Ximenes, ki si je sicer pridobil nekaj zaslug za Španijo, je dal kakih 3000 oseb sežgati.

Četrti veliki inkvizitor je bil Hadrian. Ta je dal sežgati 1620 oseb. Prenehal je s tem »blagoslovljenim« delom, ko je bil izvoljen papežem.

Ko se je začelo luteranstvo, je mnogo ljudi na Španskem simpatiziralo s tem gibanjem. Počenjanje duhovščine, zlasti inkvizicije, je bilo tako, da se temu ni čuditi. To je dalo nov povod groznim preganjanjem. Kdor je bil na sumu, da veruje kakor uče luterani, je zapadel inkviziciji. Kardinal Ferdinand Valdes je izposloval, da je papež leta 1559. izdal breve, ki določa, da je vsakega Luterana živega sežgati.

In zdaj so požigali ljudi kar se je dalo. V Valladolidu so 21. maja 1559. hkrati sežgali 14 oseb, ki so bile na sumu kot luteranci. Med sežganimi je bilo pet katoliških duhovnikov. Isti dan je bila nuna Mercia de Figueroa obsojena na zidanje, ker je v družbi tovaršic rekla, »da se ji luteranstvo ne zdi napačno!«

Istotam se je vršilo 8. oktobra 1559. drugo slovesno sežiganje luteranov. Sežgali so 13 oseb, med temi pet katoliških nun in tri katoliške duhovnike. Stori niso družega, kakor da so dali izraza svojim simpatijam za protestantske nauke. Slovesnega sežiganja se je udeležil kralj Filip II. z vsem svojim dvorjanstvom. Ko so plameni ugasnili, je imel škof Cuenca pridigo, potem pa je kralj prisegel, da bo inkvizicijo pospeševal, neusmiljeno preganjal vsako »krivoverstvo« in vsak slučaj, ki ga izve, ovadi inkvizitorju.

Takih »slovesnih sežiganj« je bilo v nesrečni Španiji še sto in sto. Inkvizitorji so vlekli najboljše, najumnejše, najpoštenjše ljudi na grmado. Sežgali so cvet španskega naroda. Posebno so seveda prežali na premožne ljudi, ker so vsakemu obsojencu pobrali vse premoženje do zadnjega vinarja.

Ta lekornost je tudi vzrok, da je inkvizicija, kadar že koga na noben način ni mogla obsoditi, nalagala velike denarne kazni. Iz aktov inkvizicije v Toledo se je izkazalo, da je samo ta inkvizicijska sodnija v 141 slučajih naložila globe 2.586.625 maravedijev. Neki Nemec je moral plačati globe 3000 cekinov, ker se je bavil z alhimijo!

Med žrtvami inkvizicije je bilo tudi na tisoče takih, ki so bili obdolženi čarovništva. Zlasti mnogo je bilo med temi žensk. Skoro vse so bile žive sežgane. Toda o tem bomo še pozneje govorili.

Inkvizicija je na Španskem divjala do leta 1802. Sto let je tega, kar je inkvizicija v Saragossi obsodila župnika v Esku na smrt na grmadi, a veliki inkvizitor don Ramon de Arce se ni upal to obsodbo potrditi. Bržčas se je bal revolucije.

Več kakor štiristo let je inkvizicija divjala na Španskem. Koliko je ljudi pomorila, koliko jih je trpinčila, koliko je uničila človeške sreče, koliko rodbin je pahnila v največjo nesrečo, koliko je pograbila imetja, koliko je provzročila bede, žalosti in najstrašnejšega obupanja, to se ne da popisati.

Jezus Kristus je rekel: Na njihovih sadovih jih boste spoznali.

Sadovi inkvizicije so znani — a človek bi skoraj obupal, ko vidi, da bolestni klici grozovito trpinčenih, zadnji zdihi umorjenih, obupne tožbe vdov in sirot še do danes niso dobili zadoščanja. A Bog je pravičen in Bog plačuje vsako soboto, in zato nas navdaja trdno zaupanje, da pride ura, ko bo Bog v svoji jezi strašno maščeval grozovite krivice, ki jih je stori la inkvizicija. (Dalje prih.)

Za družbo svetega Cirila in Metoda.

Ob veliki skupščini v Ilirski Bistrici, 7. avgusta t. l. smo Vam Slovincem povedali, da z našo družbo ni slabo: saj Vam svojega ugodnega stanja prikrivati nismo v stanu. Celó dosti dobro je bilo družbi takrat glede na mali narod, ki jo mora oskrbovati. A od tistega dne so minuli 4 meseci; vsak mesec pa nam provzroča stroškov povprečno 2600 K. Zato porabimo le prežgodaj svote, kojih nam donajajo razni Vaši sestanki ali razne naše nabiralateljice in nabiralci med narodom. — Veselijo, da bi nam bile nesle, nad mero, pa tudi sploh ni bilo to dolgo dobo skoraj nikakih. — Le samo naša šolska mladež se je bila dvignila tekom svojih velikih počitnic ter je igrala nam v prid in nam po slovenski zemlji donajajoč nam tem potom mesto Vaših velikih — vsaj svojih malih prispevkov. Mladina — ki se s podobnostmi izobrazuje neverjetnim načinom — Vam je odraščejem s to svojo domorodno vneto prižgala bila tudi v skrbi za našo družbo prav pravo luč-predsvetilo.

Zato nam gre to prilično resnoben glas preko slovenskega naroda povdarjajoč

to vtemeljeno resnico: da smo se zaželi bati za družbo.

Vi pa, Slovinci, ob taki naši bojazni — kakor Vam drago. Če hočete, da vstavi družba svoje delovanje — to Vaš prav; a mi dobivamo danes in bodemo za vso prihodnost družih nazorov — to naš prav!

Ko smo Vam s pričujočim naslikali resnico in smo teh nazorov, da Vam je vendar mar naše družbe, prosimo: prekosite od slej č.č. dame in gospodje, dekleta in mladeniči drug drugega, družbinemu domu darov nabirajoč in shodov — takih ali takih — prirejšajoč.

V Čehih ga ni niti sestanka niti sestanke, da ne bi šla pušica na okrog ter bi se ne metalo v njo malo ali veliko za ondotno družbo Sv. Cirila in Metoda, t. j. za »Osrednjo Matico«. Češki narod drži »Osrednjo Matico« po konci. Saj se pa s takim običajnim nabiranjem tudi nikdo ne nadleguje. Noviči zadostuje, ki ga posameznik daruje. Dober novič, če ni forinta. Tudi iz novičev postanejo tisočaki. Tako je v Čehih pravilo — in taka je pri Slovincih izjema. — Da bi vsak Mohorijan daroval v nas le samo novič, kaki nam dohodki! Nam eden novič v prid — Vam pa, koliko Vam jih gre dan za dnem v dim — morda v ne prid.

Vsak Vaš praznik naj bi Vam bil družbin praznik; vsak Vaš sestanek ob enem družbin sestanek; vsaka veselica družbina veselica. Veselim in žalostnim prilikam oblažilo naj bi Vam bil tak Vaš naši družbi namenjeni dar.

Zrno do zrna pogača; kamen do kamena palača.

Mi ne prosimo zastonj; a tudi delati ne bi radi — oprostite nam odkritosrčnim — tudi delati ne bi radi zastonj.

Poglejte v naše šole — vabimo Vas — in videli bode, kako se v njih uči. Vabimo Vas, posebno č.č. dame v Trst, v Velikovec, na Muto, v Maribor, v Celje, v Tržič, na Goriško — povsod tje, kamor sega Vaša narodna podpora. Ne bojimo se namreč glede dobrotivosti naših šol in naših učnih moči nobenega tekovanja na slovenski zemlji. — In to hoče nekaj reči ob priznani dobrem slovenskem učitelstvu in dobrih slovenskih šolah. — Nekateri merodajne dame in gospodje so v tej ali drugi navedenih šol že bili in se niso mogli o njej dosti nahvaliti. — A pridite vsi!

Družba je storila do danes veliko; duzeva se nam, da več, kot je kdo mogel od nas pričakovati. Stori naj pa zanjo tudi vsak malo. Iz tega pomnoženega Vašega malega bode — naše novo veliko.

Družbine podružnice, ki spite in spite časih vprek ponavljanim vodstvenim opominom — ve, ki spite prav dostikrat sredi med darežljivim in imovitim ter narodno zavednim našim ljudstvom — Vam pa, če se ne ganete koj, ne zapiše prihodnja slovenska zgodovina laskave sodbe.

Opravičevati se utegneta: Strankarski boj! Kaj, strankarski boj? Ne živé li udje vodstvenega odbora tudi sredi med bojujočimi se brati? In morda so stali vsaj nekateri njih že na koščljivejših postojankah, nego kdo med Vami. A svojemu narodu v ljubo niso poznali niti v najhujših letih ne ene stranke. Poznali so le eden celoskupen, vseslovenski narod. Od družbinega pričetka do danes so vstrajali: bliža se že druga desetica let. Če ti morejo in če so ti mogli, kako da bi Vi ne mogli v tem osodepolnem slovenskem boju?

Če se, Slovinci, ne odzovete temu našemu pozivu, uverili ste nas, da ste s tem tudi družbinemu vodstvu namignili, kaj mu storiti.

V nas Slovincih se je zidalo veliko — a tudi podrlo že veliko. — Saj nas umete.

Govorili smo Vam s temi besedami dosti jasno. Kadar bo prepozno, rojaki — to gledamo v naprej — potem bodo mnogi o Vas govorili veliko; govorili morda preveč. A tiste besede bodo, žal, brezvspešne. — Mi Vam govorimo danes, ko je še čas — a tistikrat bomo znali molčati.

Ko smo končevali pričujoče, došla nam je nad vse žala listina. — Resnobi, nam preresnobi odlok sl. deželnega odbora vojvodine kranjske je to izza 6. t. m.; št. 13273.

Odgovor je ta odlok naši prošnji za običajno tamošnje letno podporo 1000 gld. Letos smo zanjo prosili 6. novembra s svojim 514tim službenim aktom. Vsak trenotek smo pričakovali prepotrebne nam svote 1000 gld. Kakor sicer, mislili smo, da nam tudi ta dojde brez težav.

A v svojo vrednost sprejmite iz navedenega odloka besede: ... »da ne pripada podpora, ki jo je dobivala družba sv. Cirila in Metoda tistim stroškom, kateri so proračunjeni pri redni potrebščini deželnega gospodarstva«. In: »Deželni odbor ne more ukreniti izplačila nobene take podpore brez naročila deželnega zbora...«

Samo ob sebi pa se umeje, da bo deželni odbor priporočal deželnemu zboru podelite vsaj dosežanje letne podpore... Detela. To deželni odbor.

Da je bil ta odlok družbi v sedanjih jej zelo kobiljivih razmerah kakor uničujoča strela z jasnega — razvidno bo vsakemu Vas, ko Vam v roke pride pričujoče poročilo.

Nadomestite nam, Slovenci — tako božično prošnjo pokladam s tem pisom do Vaših mehkih src — nadomestite nam kaj te dneve zastoj priča kovani tisočak.

Veseloje novo leto nam potem izide — in takega želimo tudi vsakemu Vas.

Shod občinskih uradnikov.

Iz Žalca, 10. decembra.

Dne 7. t. m. se je vršil v Žalcu osnovni shod društva avtonomnih uradnikov. Bili so zastopani gospodje iz petih okrajnih glavarstev. Odobrila so se pravila in se te dni predložijo e. kr. v potrjenje. Društvo avtonomnih uradnikov bode zastopalo koristi udov in skrbelo za istih bodočnost, za oskrbljenje v slučaju bolezni, onemoglosti in starosti. Društvo bode preskrbovalo tudi vdove in sirote umrlih udov.

Najvažnejše delo društva pa bode to, da dela z vsemi postavno dovoljenimi sredstvi nato, da se vsi občinski, okrajni in bolniški blagajni uradniki poddržajo, to se pravi, da taiste odškodnje država za delo, katerega imajo ti v prenešenem delokrogu za državo. Kako da se to izvrši, to bode delo društva, to je delo postavodajalnih krogov, to je delo vlade. Občinski tajniki delajo največ za državo. Vsako prvotno delo, najsi bode o vojaški, politični, davčni redovstveni stroki, vse gre skozi roke občinskih tajnikov. Večinoma vsa politična uradovanja opravljajo v posameznih slučajih ravno občine, in sedaj so pridžali še sodnijska dela razven kazenskih obravnav. Občinski tajnik mora biti več vseh postavnih predpisov, ako hoče pravilno uradovati, in niti eden urad v državi ne naklada toliko in tako raznovrstnega dela na eno osebo, kakor ravno občine na svoje uradnike. In kako pa so ti trpinji za to odškodovani? Vsaki zadnji uradni sluga, vsaki jetničar, da mnogokateri hlapec je boljše plačan in boljše preskrbljen kakor občinski uradniki. In da to tako dalje ne gre, to bode uvidel vsaki razsodni človek. Država, ako hoče, da bode imela dobre in zanesljive občinske uradnike, bode morala za iste napraviti postavno oskrbo, ako noče, da nji celi voz obstoji. Da pa se to doseže, potreba je, da se združijo v društvo vsi avtonomni uradniki Avstrije, ne glede na narodnost in politično mišljenje. Najpoprej je potreba seči po samopomoči. Sami si moramo ustanoviti v okvirju postavnih predpisov bolniško in penzijsko blagajno, in sami delati na to, da se napravi postava, na podlagi katere se bodejo preskrbeli avtonomni uradniki bolj, da ne izgubijo svojo prostost. In da se to lotje zgodi, kot bi morda marsikateri, mislil je gotovo. Saj delajo kakor rečeno ravno občinski uradi največ in najvažnejše reči na korist države, in saj se izvršijo večinoma vse volitve potom občinskih uradov. Tako državni kakor postavodajalni korporaciji, to so deželni in državni poslanci, mora biti na tem ležeče, da se uravna služba, plača, in preskrb občinskih uradnikov tako, da bode tem mogoče svoje uradniške dolžnosti zvesto in natančno spolnovati in delati v prid države in ljudstva, ne da bi bile občine pri tem preobložene s plačili. S tem pozivljamo vse kolege avtonomnih uradov, da pristopijo k društvu, katero se je ustanovilo v obrambo stanovskih koristi, v zboljšanje stanja in zagotavljenje bodočnosti naše. Pri osnovnem shodu se je volil začasni odbor, kateri ima nalogo, da se pravila društva potrdijo, in kateri sprejema ude. Plačila ni sedaj nobenega, ker se bode isto pobiralo po prvem običnem zboru. Za sedaj zadostuje, da se gospodje kolegi prijavijo za vstop na dopisnici, katere se pošlje začasnemu načelniku Ivanu Kaču v Žalco, ali gosp. Martinu Goršeku, tajniku v Šoštanj, Štajersko. Ko bodejo potrjena pravila, se skliče I občni zbor in voli odbor, kateri za kliee potem svoje delovanje. Vstopnina bode znašala za redne ude enkrat za vselej 2 K in letni prispevki 6 K kakor pa bode dobival redni ud za slučaj bolezni vsaki dan 2 K bolniške podpore, in plačanega zdravnika in zdravila, in za slučaj onemoglosti pa primerno penzijo. Skrbelo se bode tudi za udove in sirote umrlih udov. Da bode pa to mogoče, je neobhodno potrebno da se zedinijo vsi avtonomni uradniki brez razločka narodnosti in političnega mišljenja. Komur je torej mar njegov stan in njegovo bodočnost, ta naj pristopi k društvu, katero se je le radi vas in naših potomcev ustanovilo.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 13. decembra.

— **Občinski svet ljubljanski** ima prihodnji torek, 16. decembra 1902 ob petih popoldne v mestni dvorani izredno javno sejo.

— **Boj proti jetiki** se je pričel in vodi se z vso energijo. Posebno vlada in druge oblastnije, kojim pripada skrb

za higijeno, se takorekoč noč in dan trudijo, da bi se dosegli časi, ko ne bo več jetičnih bolnikov na svetu. Kujejo se predpisi — (ki bodo pa največkrat le na papirju ostali!) — in po novem letu se bode menda tudi na našo deželo vsul dež tacih predpisov. Posebno gostilničarjem se obetajo slabi časi, ker bode za gostilno vpe-ljan strog »red glede pljuvanja«. Sekatur bode obilo, jetičnih bolnikov pa prej kot ne tudi obilo! Lepa je ta energija javnih oblastij in hvalevredna! Posebno krepko se bode kazala nasproti revnim oštrjem, ki se prav lahko v kozji rog uženo. Ali s tem še ne bode mnogo doseženo, ker se vladna energija prav bojazljivo ogiblje ravno tistih krajev, kjer se dandanes največ bolezninaleze, in prej kot ne tudi največ jetike. To so naše cerkve, kjer so že tako imenovane »žegnane« vode prave zalege vsakovrstnih bacilov. Posebno kožne bolezni, in tudi garje in drugo take nečednosti se prav lahko dobe iz kamna, v katerih po več tednov gnije blagoslovljena voda. In kdo se briga, kako se po cerkvah pljuje? Kdo se briga za stare umazane križe in relikvije, ki se zgolj v namenu izpostavlja, da jih hodi naše dobro in verno ljudstvo poljubljat. Koliko boleznin se s tem poljubovanjem po starih jetičnih bolnikih prenese na nedolžne otroke! Ravno isto je pri darovanjih ali »ofrih«, pri katerih zgubi človek ne samo groš, nego tudi zdravje, katero mu pogoltne tista stara in umazana mostrančica, kojo mlado in staro s strastjo na usta pritiska. Če so že naše sanitarne oblasti res tako energične, potem naj svoje energije ne kažejo samo oštrjem, kažejo naj jo tudi nasproti cerkvam, kjer se toliko boleznin izmoli! Kjer so prava ognjišča nalezljivih bolezni, tam je treba zastaviti roko, drugače bode trud brezuspešen! V cerkve torej z javno higijeno — in naj se pri tem zamerimo vsem škofom in vsem korarjem celega sveta! Stvar je vsega premisleka vredna in priporočamo jo v razmišljanje — pred vsem deželnemu sanitetnemu svetu!

„Branimo naše svetinje“.

»Naša Sloga« prijavlja naslednji velenim dopis iz Poreča: »Doznajemo, g uredniče, iz najpouzdanijeg izvora, da se je opetovno dogovarao tršćansko-koparski biskup presvj. g. dr. Nagl sa našim biskupom o tom, kako bi u svojoj biskupiji proglasio poznatu naredbu kongregacije obredah u Rimu o posvemašnjem uništenju staroslavenskog jezika u crkvah naših. Tu naredbu proglasio je biskup Flapp, kako Vam je dobro poznato, radi česaga podigoše židovsko-liberalni listovi u krilo Avramovo. On je ukinuo i zadnji trag našemu jeziku u crkvah ove biskupije i sada kani njegovom stazom krenuti njegov trščanski drug, biskup Nagl. Radi toga upozorujemo narodno svećenstvo one biskupije, da bude na oprezu, da se pripravi na smrtni udarac, što ga kani biskup Nagl zadati našem jeziku u crkvah naših, gdje je vladao i stolovao od pamtiveka«. Uredništvo »Naše Sloga« je temu dopisu dodalo nalednjo opomnjo: Ako je ova viest istinita — o čemu neimamo razloga dvojiti, poznajući vjerodostojnost našega dopisnika, — tada se valja našem svećenstvu i narodu one biskupije pripraviti na odlučan odpor. Ako nam dobaci biskup Nagl rukavicu u onoj biskupiji, tada ju valja muževno prihvatiti. Borbe s njim netražimo, mi je nećemo, ali ako ju on hoće pod svaku cenu, e pa neka bude, pak što Bog da i sreća junačka!

— **Zopet konsum, ki je šel rakom žvižgat.** Hitro propadajo ti katoliški konsumi, jako hitro. Drug za drugim izginejo. Zdaj je pogorel konsum v Tuhinju v kamniškem okraju. Ko so duhovniki ustanovili ta konsum, so kmetom obetali zlate gradove in grozili, da bodo Kamničane že naučili kozjih molitvic. Res je šla »prečastita« duhovščina z veliko vnmom v boj za ta konsum, a svoji usodi ni utekel. Še dičnega Smolnikarja brat ga niti z lursko vodo ni mogel oteti, konsumu ne da nihče več ničesar na upanje, niti najnovejši cestmošter in podpredsednik katoliškega doma — Žargi — ne. Po dolgem prav klavernem hiranju je »Gospodarska zveza« odločila, da

mora konsum v Zgor. Tuhinju likvidirati. Odločila se je za likvidacijo, ker se tako prikrije, koliko izgube zadene »Gosp. zvezo« samo, ker se tako ogne eventualnosti konkurza. Krida ima namreč to slabo stran, da lahko kridatarja spravi pod ključ. Zopet je torej šel katoliški konsum rakom žvižgat. Odkritosrečno priznamo: prehitro! Konsumi erkajo tako naglo drug za drugim, da bodo kmalu popolnoma izginili. S tem nam odide izvrstna snov in zato prosimo klerikalno stranko, naj poskrbi, da bodo konsumi počasneje popadali, da bodo mej posameznimi bankeroti primerni presledki. Zdaj se bankeroti v katoliški organizaciji prehitro vrste. Komaj se pripravimo, da bi tak slučaj žurnalistično izkoristili, že se primeri drugi. Komaj je bil škandal v Marenbergu nekoliko pogašen, že so zaprli cerkljanskega Podjeda in še ni ta stvar javno razpravljana, pa imamo krah v Tuhinju. To je vendar malo prenašlo. Tuhinjski krah je zanimiv tudi radi tega, ker je hudo zadeta ondotna posojilnica.

— **V pojasnilo.** Družba slovenskih književnikov se je obrnila do nas z željo, naj ji damo prostora, da izpregovori o nekaterih književnih zadevah in razloži o njih svoje mnenje. Ustregli smo tej želji, ker stojimo na stališču, da je vsaka stvarna in dostojna polemika dovoljena in da je le občni stvari na korist, če se pojmi bistrijo. Začeli smo s priobčevanjem dotičnih člankov v današnjem listku. Ker je v to zadevo zapleteno tudi proti »Narodni tiskarni« ustanovljeno konkurenčno podjetje in ker nečemo, da bi se nam očitali kaki konkurenčni nameni, izjavljamo, da smo lojalno pripravljene dati prostora tudi eventualnemu odgovoru na te razprave.

— **Zopet nesreča** — seveda v Kobiljevem kamnolomu Kobi je klerikalec in zato ne velja zanj nobena postava, njemu je dovoljeno vse. Mnogo ljudi je po njegovu krivdi in vsled brezprimerno malomarnosti poklicanih faktorjev v Kobiljevih podjetjih že ponesrečilo, in vendar se nihče ne gane, da bi Kobilja prisilil izpolnjevati zakone predpise. Drugi ljudje morajo skrbeti za varnost — Kobilju tega ni treba; drugi podjetniki morajo imeti izučenega delovodjo — Kobilju tega ni treba. Dne 9. t. m. so v Kobiljevem kamnolomu streljali kamen. Ker ni bilo nič poskrbljeno za varnost in ker dela ne vodi sposoben delovodja, je razstreljeni kamen odletel na streho Matije Župca. Kamen je priletel s tako silo, da je pri bil streho, prebil obok in padši v kamro razbil omaro, v kateri je bilo devet skled mleka. Tik omare je stala otročja postelja. Gospodinja je bila malo poprej otroke spravila iz postelje. Ko bi bili otroci v kritičnem trenutku še v postelji, bi jih bil kamen vse ubil in zmečkal. Kobi pa se meni za vse to ravno toliko kakor za lanski sneg. Zakaj bi ne, ko vidi vsak dan, da je njemu vse dovoljeno.

— **Repertoire slovenskega gledališča.** Odboru dramatičnega društva posrečilo se je pridobiti za enkratno gostovanje na slovenskem odru prvega junaškega tenorja kr. zem. hrvatske opere v Zagrebu g. Ernesta Cammaroto. G. Ernest Cammaroto, ki je bil dolgo vrsto let pones hrvatske opere v Zagrebu, poje jutri, v nedeljo zvečer ulogo Turidduja v »Cavalleriji rusticani«. Vsled tega se je repertoire slovenskega gledališča izpremenil v toliko, da se v nedeljo popoldne pri znižanih cenah igra vlezabavna burka »Klofuta« za 100.000 fr., v nedeljo zvečer pa se poje Mascagnijeva opera »Cavalleria rusticana« z gostom g. Ernestom Cammaroto v ulogi Turidduja. Pred opero igra se Cavalottijeva »Jeftijeva hči«, ki je pri obeh dosežanih predstavah dosegla najlepši vseh. — V torek je noviteta »Rdeča kapica«.

— **Slovensko gledališče.** Razum in živce pretresajoča, svetovno znana Hauptmanova igra, v kateri se nekateri kretajo na ozemlju, nepristopnem umrljivim bitjem, ni se igrala sinoči zadovoljivo, nikar da bi se trdilo vzorno. Skozi predstavo razlegala se je čudna vonjava tako n. pr. kakor bi se zvarilo kaj v naglici in — prismodilo. Opustila se je neobhodno potrebna spremljoča godba in zgolj harmonium zasmrčal je za par taktov. Tako se ne spravljajo Hauptmanove igre na oder, če se vprizarjajo tudi ob petkih, kateri dan je menda zaklet v

Ljubljani, ker zanemarija takrat svoje dolžnosti, kakor igralsko osobje tako občinstvo v polni meri. Godba je v Hanele obligatorna ne radi tega ker je predpisana, temveč, ker je pesniku glasba sredstvo, po katerem popelje poslušalca-gledalca iz doline solz toraj od realnih tal, kvišku v pokrajino, kjer ni nobene bolesi, nobenega trpljenja več. V bodoče naj se obdrži pri Hanele vsaj harmonij skozi celo igro. Nehote čutijo tako praznoto tudi igralci. V splošnem včeraj tudi v tem oziru ni dosti predbacivati igralskemu osobju, v posamičnem pa tje oponašati marsikaj. Hanelin oče (g. Verovšek) je bil pri prvem nastopu naravnost nerazumljiv, hotel je morebiti pogoditi pravo, a pretiravši pokazil je docela vtis. Našel je samega sebe zopet v Hanelinih sanjah, kedar ga zapode muke groznih spominov na to, kako je trpinčil brezvestno svojo hčer v obup. G. Danilovo, Hanelino mater, katera se prikaže hčerki v deliriju, opozarjamo na dušeslovno dejstvo, da ljubi nam znanci, dasi ne bivajo več pri nas, se ne razgovarjajo z nami z brezglasnim patosom; njih glas zveni nam povsem navadno, kakor bi še živeli v naši sredi. Mimo lanskih vpriporitev se je toraj navedena igralka pregrešila, trgavši čisto nepotrebno posamezne stavke. V resnici je zadovoljila sinoči najbolj gdč. Růckova v naslovni vlogi, ker ni spremenila svojega načina v kretanju in igranju. Izboren je bil g. Boleska v znanem, krasnem prizoru, kedar prinese Hancici mrtvaško oblačilo in čevljička tako fino izdelana, da bi se z njima ponasala vsaka princezinja. Dasi ensemble ni bil slab, grajati je, da obletajo blebetave ženske, čuvši o Hanelini smrti, njeno postelj v toli hitrem tiru, kakor bi se vršilo to v cirkusu. Smrtni angelj pač ni ugajal. Četudi ne zahtevamo idealne mere, vendar tako nadzemeljsko bitje ne sme stopati v škornjih po odru. Dobro deklamoval je g. Dobrovolny Hanelinega učitelja, kateri velja bolnemu dekletu v sanjavih domišljijah odrešenikom Jezusom. — Na isti stopinji vrednosti kakor zadnjič, završila se je od našega boljšega občinstva že prvokrat občudovana Cavalottijeva veseloigra Jeftijeva hči. Gdč. Kreissova je bila morda za jedno potezo še živahnejša, kar je bilo vlogi na korist, g. Hašler govoril je razločnejše, kakor pri prvi predstavi, grofa Don Juana. Isti in g. Dobrovolny kot hudomušni zdravnik dr. Sarcheli, pospešila sta na zadovoljiv način začetni razgovor, po katerem se počne razpletati igra. Gledališče je bilo obiskano srednje dobro. Dr. B.

— 25 let na slovenskem odru.

Gosp. Danilio je prvi in edini slovenski igralec, ki deluje nepretrgoma 25 let na odru slovenskega gledališča. Prvikrat je nastopil 10. decembra 1877 v igri »Lovodska sirota«. Potem deluje že nad 20 let v ljubimskih vlogah. Do leta 1879 je bil vodja pri takratnem »katol. društvu« za prirejanje gledališčnih iger. Čuje se, da dovoli g. Danilu k 25 letnemu jubileju intendenca benefico. Ako se to zgodi, je upati, da se občinstvo pri tej priliki hvaležno spomni umetnika-domačina s tem, da ta večer častno poseti. Gosp. Danilo s svojo gospo soprogo vred je jako priljubljen član naše drame ter le želimo, da bi nam bila ohranjena še mnogo let.

— **Dobrodelni koncert,** ki se po iniciativi in pod pokroviteljstvom visokorodne gospe baronice Olge Heinove, rojene grofice Aprxinove, priredi jutri popoldne ob pol 5. uri v dvorani »Filharmoničnega društva« na korist tukajšnji otroški bolnici cesarice Elizabete, obvega tale spored: 1. Händel: sonata 4, v D-duru za gosli; baronica M. Concha Codelli. 2 a) Giordani: Caro mio ben, b) Brahms: Feldeinsamkeit, c) Chaminade: Reste; grofica Emilija Pizzamano. 3. a) Schubert-Keller: Die Forelle, b) fantazija na motive R. Wagnerja; gospod Richard Pahlen. 4. a) Schubert-Wilhelmy: Ave Maria, b) Sgambati: Serenata Napolitana; baronica M. Concha Codelli. 5. a) Händel Recitative cavatine 1738 iz opere Xerxes: Ombra mai fù, b) Fischhof: Pomlad je tu, c) Weckerlin: Chantons les amours de Jean; grofica Emilija Pizzamano. 6) Tirindelli: Airs hongrois, za gosli; baronica M. Concha Codelli. — Na klavirju spremlja iz posebno prijaznosti gospod Richard Pahlen. — Zaradi nedeljskega počitka se bodo jutri vstopnice dobivale od 10. do 12 ure popoldne v veži glasbenega doma »Filharmoničnega društva« (Tonhalle).

Dalje v prilogi.

— **Na današnji planinski večer in razstavo slik** odseka amater-fotografov »Slov. plan. društva« opozarjamo še enkrat člane in prijatelje društva. Velezanimiva razstava bo odprta tudi v nedeljo. Vstop prost.

— **Predavanje vseučiliškega prof. dr. Šercla.** V sredo dne 17. t. m. bo v »Ruskem kružku« zopet predaval prof. dr. Šercl o Rusiji in sicer podlažnice iz življenja v sibirskih zlatokopih. Občinstvo se prosi, da pride točno ob 8. uri, da ne bo zakasnelo prihajanje motilo predavanja.

— **V areni „Nar. doma“** bo danes že včeraj naznanjena predstava g. Gavriloviča in njegove soproge, na kar se občinstvo novič opozarja.

— **Dobrodelno društvo tiskarjev na Kranjskem** priredi v nedeljo, dne 21. decembra t. l., ob 4. uri popoldne v areni »Narodnega doma« božičnico, pri kateri sodeluje tudi slavna društvena godba. Vse natančneje se naznani pri hodnji teden.

— **Panorama.** To je bilo hrupa in priprav za potovanje nemškega cesarja v sv. deželo! Listi so takrat pisali, da si je izposodil Viljem II. 7 milijonov mark od našega cesarja za to kratkočasje, kajti evenka nimajo Hohencolerci preveč, pač pa dovolj — korajže. Nemški cesar, ki je evangelijske vere, je obiskal med potjo v Carigradu sultana, s katerim se je po-bratil in tudi dobil neki kos zemljišča pri Jeruzalemu kot znamenje sultanove naklonjenosti. To zemljišče je Viljem takoj brzojavno daroval papežu v Rimu. Torej vsestranska delavnost! To potovanje nemškega cesarja preko Benetk, Carigrada v Jeruzalem bo razstavljeno prihodnji teden.

— **Nesreča.** V nedeljo zvečer okoli 10. ure pripetila se je velika nesreča v hotelu g. Jak. Klemenc-a na Kozini in sicer: poslovođa Ivan Dekleva iz Vrem je šel pogledat k acetylinškemu aparatu, kaj da tako šumi. Ko je zaduhal, da okoli aparata smrdi acet. plin, se je oddaljil na dvorišče, kakih 4 do 5 m. daleč, od aparata misleč, da na prostem ni več plina. Tu vžge užgalico, da vidi od daleč, kaj da tako šumi. Naenkrat se sliši tak pok, kakor bi se kaka bomba razletela, ter vse dvorišče je bilo v plamenu in to toliko časa, dokler ni zgorel ves plin. G. Ivana Deklevo pa je tako opeklo, da je zdravnik iz Sežane odredil, da mora koj v bolnišnico, kjer se še sedaj zdravi. Bliznji sosedje so čuli, kakor da bi bil kak potres, vse hiše so se tresle. Torej pozor onim, ki imajo acetylinške aparate mesto petrolejk, da ne bodo hodili z gorljivimi rečmi okoli takih aparatov, kjer jih lahko zadene velika nesreča. Oblasti bi pa tudi morale strogo paziti, kako in kje naj se dovoli postavljanje nevarnih aparatov.

— **Obrtno gibanje v Ljubljani.** Tekom meseca novembra pričeli so v Ljubljani izvrševati obrt, in sicer: Josip Petrič, Martinova cesta št. 20, tiskanje z ročnim tiskovnim strojem; Ivan Keber, Stari trg št. 9, trgovino z manufakturim in modnim blagom; Frančiška Medved, Pogačarjev trg, prodajo živil; Alojzij Trček, Dunajska cesta št. 9, knjigoveški obrt; Josip Baraga, Florijanske ulice št. 27, trgovsko agenturo; Ivan Karol Worm, Mestni trg št. 9, trgovino z vsakovrstnimi izdelki iz gumija; Frančiška Strkovič, Marije Terezije cesta št. 7, trgovino z mešanim blagom; Alojzija Frigidi, Pogačarjev trg, prodajo živil; Ivan Kus, Resljeva cesta št. 4, prodajo posode, in Karolina Bobnar, Pogačarjev trg, prodajo kruha. — Odglasili, oziroma fakično opustili pa so obrt: Viktor Accetto, Privoz št. 5, branjarji, trgovino s pivom v zaprtih steklenicah in malo trgovino z žganimi opojnimi pijačami; Ivan Strle, Stara pot št. 9, sejmarstvo s krtačami in galanterijskim blagom; Frančiška Dane, Marije Terezije cesta št. 7, branjarji in prodajo moke na drobno; Jera Juvanc, Tržaška cesta, prodajo moke; Marija Mehle, Žabjak št. 2, branjarji in prodajo žganih opojnih pijač; Martin Stele, Poljanska cesta št. 26, malo trgovino z žitom; Luka Branko, Pogačarjev trg, prodajo moke; Ivana Hočevan, Pogačarjev trg, prodajo sadja; Franc Bergant, Sv. Jakoba trg št. 6, trgovino z mešanim blagom; Frančiška Strkovič, Dunajska cesta št. 9, prodajo moke.

— **Nezgoda na železnici.** Delavec Ivan Bajec je včeraj na južnem kolo-

dvoru snažil menjalnik. Med tem je čuvaj menjalnik prestavil in Bajca je prišlo za prstanec leve roke in mu ga zmečkal.

— **Nezgoda.** Ivan Peterka, 16 let star, delavec iz Brezja št. 16, v službi pri posestniku Pirnatu na Krtini, občina Dob, je predvčerajšnjim pri rezanju slame ponesrečil. Stroj mu je na desni roki zmečkal palec.

— **Pijanec v cerkvi.** Včeraj popoldne so dobili v nunski cerkvi na tleh ležati pijanega delavca F. L. Naložili so ga na voz in pripeljali na rotovž, kjer se je po dolgem času streznil.

— **S kamni napadla** sta danes poneči na Sodnijski cesti dva pekova pomočnika nekega narednika 27. pešpolka, ki je šel s svojo ljubo. Lučala sta kamnje za njima in nato zbežala. Narednik in eden policaj sta tekla za njima in ju ujela.

— **Prijeta tatica.** Včeraj popoldne je na Ježici brezposelna Mana Knez iz Vikerč ulomila v hišo Frančiške Grobežnikove in ji ukradla veliko žensko ruto. Okradenka je tatico naznanila tudi ljubljanski policiji in ta je tatico danes opoludne na Mestnem trgu aretovala.

— **Nagla smrt.** Včeraj zvečer je delavko Marijo Kovačičevo v Sv. Florijana ulicah zadela mrtvoud in je takoj umrla.

— **S postelje padla in umrla.** Starinarica Terezija Vidmarjeva na Sv. Jakoba nabrežju je poneči padla iz postelje in se tako pretresla, da je kmalu nato umrla. Bila je že bolna.

— **Kvargelni so dišali** hlapcu J. K. iz Zabukovja pri Brežicah. V Praunseisovi prodajalnici si jih je hotel privojiti.

— **Izgubljena denarnica.** Na Pogačarjevem trgu je bila izgubila neka kuharica denarnico z majhno svoto denarja.

— **„Ljubljanska društvena godba“** priredi v nedeljo, 15. t. m. od 6. ure popoldne do 11. ure koncert v Koslerjevi zimski pivovarni Vstop prost.

— **Najnovejše novice.** Fingirani ulom v blagajno. Polbrat dr. Samuela Tomka v Budimpešti, A. Marod, je bil obsojen v 1½ leta ječe, ker je pomagal Tomki izvesti fingirani ulom v njegovo stanovanje, kjer pa je bila blagajna že prej izpraznjena. Dr. Tomka se je ustetil, preden ga je sodišče prišlo. — Požar na Dunaju. Na »Schottenringu« je zgorela hiša trgovca Deutsche. Škode je nad 120.000 K. — Samomor 17letnega dijaka zaradi ljubezni. Učenec dunajske trgovske šole Rudolf B., sin nekega koroškega graščaka, se je ustrelil. — Prijet roparski morilec. Iz Petrovaradina je ušel pred petimi tedni 22letni J. Schell, ki je bil obsojen na smrt, ker je umoril in oropal gospodinjstvo svojega pok. očeta, ker ji je oče zapustil večje premoženje. Sedaj so morilca prijeli na Dunaju. — 200 čolnov je zamrznilo v Astrahanu. — Dva delavca je podsolu v rudniku v Bochumu. — Tramvajski uslužbenci v Milanu so vstopili v štrajk. — Eksplozija. Soprog postajenačelnika v Saalfeldnu pri Solnogradu, Ana Redl, je kuhala lak za tla. Pri tem je všla v terpentini vrel vosek. Nastala je strašna eksplozija, vsled katere je bila gospa ubita, otrok in sobarica pa sta smrtno ranjena. — Posl. Bareuther je zbolel za sladkorno boleznijo ter so ga prepeljali v bolnišnico. — Napisi na železnici Buje Poreč. Vlada je odredila, da je napraviti na procelju kolodvorov velike italijanske table, na vsaki strani pa po eno malo z dvojezičnim napisom. — Cesarjev dar papežu. Cesar Franc Jožef je dal napraviti za darilo papežu k jubileju zlato soho, ki kaže Kristusa kot dobrega pastirja. — Punt v bogoslovju je nastal v Odesi. Mir je morala napraviti policija.

— **Iz Slov. sveta.** Novi regiseur „Nar. divadla“ v Pragi g. Fl. plemeniti Steinsberk je spretno izvršil prvo svojo režijo Svo bodovih „Sméry života“, občinstvo ga hvali. — „Buřiči“, knjiga pesmi Vik. Dyka je bila s častno nagrado priznana za najboljšo v češki konkurenci. — Soha A. G. Rubinsteinova je bila ravnorka odkrita v petrogradskem konservatoriju in sicer v isti dvorani, kjer je soha Čajkovskega. — Češka Akademija je priznala v glasbeni stroki prvo nagrado 2000 K g. Jožefu Foerstru ml. za simfonično pesem „Mladost“, drugo je prejel, kakor je že bilo omenjeno, g. I. Procházka v Ljubljani za klavirni trio v G-moll; tretjo je dobil (500 K) gosp. V. Novák za klavirno sonato. Izmed slikarjev je dobil prvo nagrado 2000 K Nikolaj Aleš za sliko „Sv. Jurij“ — Makovský priznava, da je ruski umetnik Fedotov, čigar obletnico ravnokar proslavlja Rusija, ustvaritelj ruskega umetniškega žanra, brez njega bi ne bil Rjepin, Jarošenko, Pasternak in tudi Makovský sam ne. — Gorkij je obelodanil v teh dneh v časnikih vest, da ljubi židovsko pleme ter da kmalu napiše Rusom o lepih lastnostih židovstva, kajti o slabih se je že pisalo dovolj. Na sijnističnem shodu v Novgorodu pa so židje povedali prisotnemu Gorkemu, naj se odstrani, ker je kristijan. — Burian in Nár. divadlo. Pravda Nár. gledališča s tenoristom Burianom je končno poravnana. Burian je plačal v gotovini 6000 kron ter obljubil, da nastopi na odru Nár. divadla 24 krat kot gost za nagrado 400 K. Vsaka stranka pa plača svoje stroške. — Rue de Prague (Praška ulice) bo se poimenovala ena izmed pariških ulic v spomin nepozabnega obiska zastopnikov mesta Pariza konec junija 1901. V Ljubljani takih ulic tudi še ni.

— **Menihi — žganjarji** se lahko po pravici imenujejo francoski kartavzarji, katerim je tudi vlada odrekla obstoj. Po vseh provincijah imajo tovarne za kuhanje finega žganja. Ljudstvo se je navedilo pri njih alkoholizmu, a vsled pijančevanja zastavi in proda menihom svoja posestva ter se vdinja za delavce v kartavzarskih žganjarnah. Tako so samo v kantonu Saint Laurent du Pont nakupili kartavzi 6000 ha gozda in 1866 ha pašnikov.

— **Najснаžnejše mesto na svetu** je bržkone japonsko glavno mesto Tokio, ker je tam 800 javnih kopališč, v katerih se koplje poprečno 300.000 ljudi dan.

— **Vladarske skrbi** trapijo predvsem mladega španskega kralja. Kaj to pomeni, kraljevati, izpozna lahko vsak po tem, da je mladi vladar Alfonz nekega dne zadnjega tedna v dveh urah ustrelil 796 divjih in domačih zajcev, ki so mu jih poprej nagnali v ograjo. V istini — kraljevsko delo!

— **Kako poje slavček?** V knjižici »Ruben, hilarotragedia satiro-pastoralek«, ki je po poročilu lista »Gauloise« izšla l. 1614. v Parmi, je popisano po naravi tako-le slavčev petje: »Tiün, tiün, tiün, tiün, tiün — zpe tiu zkva; Kvoror pipi tio, tio, tio, tio, tio, tiks — Kvitijo, kvitijo, kvitijo, kvitijo; zkvo, zkvo, zkvo, zkvo, zi, zi, zi, zi, zi, kvoror tiu zkva pipikvi!« — Grofu Tesauru pa je ta slavčeva pesem toli ugajala, da je pod njo napisal: »Ne vem, ali je pesnik postal slavec, ali slavec pesnik.«

— **Strašna obsodba.** V Terni so prijeli italijanski orožniki nekega čevljarja, ki je bil in contumaciam že trikrat obsojen v dosmrtno ječo, vrhutega pa še skupno na 176 let. Sodišča so sedaj v opravičenih skrbih, pri katerem bi naj prej presedel dosmrtno ječo, a čevljar se vkljub temu smeje, ker je prepričan, da mu bodo ostalih 176 let morali spregledati.

— **V katerem jeziku se piše največ pisem?** »Poštna revija« naznaja, da se odpravi vsak dan kakih 1000 milijonov pisem. Po razdelitvi 500 milijonov pisem jih je 150 milijonov angleških, 90 milijonov ruskih, 75 milijonov nemških 55 milijonov francoskih, 45 milijonov španskih, 35 milijonov laških in 12 milijonov portugalskih. Za ostalih 38 milijonov se razdelijo drugi jeziki, zlasti holandski, poljski, madjarski, češki, rumunski, švedski, danski, erbo-hrvatski, kitajski in japonski.

— **Sleparka Humbert** ima v Parizu, kakor se je šele sedaj izvedelo, 40 hiš, ki so iz previdnosti prepisane na druga imena, le dohodke je prejemala lastnica. Ker je vsako upanje opuščeno, da bi bilo mogoče zaslediti sleparko, se bo kmalu sklenila proti njej preiskava ter jo bodo obsodili in contumaciam zaradi 120 raznih sleparij.

— **Duhovnik — ubil učenca.** V Valenciji je duhovnik Soler poučeval veronauk na duhovniškem zavodu s šibo, na koje koncih so blie pritrjene svinčene kroglice. Nedavno je 7letnega učenca Sanza tako dolgo pretepala s to šibo po glavi, da se je vdrla otroku kri iz ust in nosa ter je še isto noč umrl. Razjarjeno ljudstvo je naskočilo zavod ter pobilo vse šipe.

— **Juda obdelžil ritualnega umora.** Krojač Vencelj Hlašek na Dunaju je poslal nedavno svojo 6letno hčerko v trgovino žida Morgensterna. Ker ni prišla deklica pravočasno domov, jo je šel v trgovino iskat ter trdil, da ima žid njegovo hčerko zaprto. Zbrala se je tudi takoj večja množica, ki je govorila o ritualnem umoru. Policija je hišo preiskala, pa tudi ni našla deklice. Pozneje se je izkazalo, da je šla deklica v drugo trgovino ter se zamudila na cesti. Morgenstern je krojača tožil, in sodišče ga je obsodilo zaradi obrekovanja na teden zapora.

— **14 letna mati.** Pred berlinsko sodišče je prišlo dne 5. t. m. slabo razvito 14letno dekletce, obdolženo raznih tatvin. Ker je mislil predsednik, da ima opraviti s sladkosnednim otrokom, jo je začel izpraševati: Kaj si hotela storiti z ukradenim stvarmi? — Deklica: Prodati! — Preds.: In za denar kupiti sladčič, ne-li? — Deklica: Ne, hotela sem kupiti otroku živeža. — Preds.: Kakemu otroku? — Deklica: Svojemui — Predsednik (skrajno začuden): Kaj, t že imaš otroka? — Deklica je priklimala ter začela krčevito ihteti. Zdravnik je povedal, da je deklico kot šolarico zapeljal neki omoženjeni mož, na kar so jo stariši spodili od hiše. Sodišče je tatico opustilo, ter jo z otrokom vred izročilo javnemu vzgajališču.

— **Za ženine.** Na Dunaju je tožil te dni neki novoporočenec svojega tasta za izplačilo obljubljenega dole. Najvišji sodni dvor pa je tožbo zavrnil, češ, da je za veljavnost take zahteve po § 127. drž. zak. potrebna notarska pogodba pred notarjem.

— **Najbogatejše prusko mesto** je Frankfurt. Tam ima povprečno vsak davkoplačevalec letnih dohodkov 5368 mark. Potem pride Charlottenburg, kjer znašajo letni dohodki posameznika povprečno 4283 mark. Tretje mesto zavzema Aachen s 3878 markami.

— **Zoper pijančevanje.** Danska policija je izdala novo naredbo zoper pijančevanje, ki določa, da mora oni gostilničar, ki je dal pijanemu zadnji kozarec pijače, plačati prevozne stroške za pijanca na njegov dom, nadalje vse poškodbe, ki jih provroči pijanec osebam in imetju, a če bi pijanec neposredno na to zbolel, ali se pobil, plačati mu mora tudi zdravnika in zdravlila.

— **Napoleon I. išče sleparko Humbert.** V Parizu je nedavno nagovoril policaja na ulici gospod, ki je nosil razne redove ter ga vprašal, kje stanuje italijanski kralj. Policaj je brž slutil, da ima norec pred seboj ter ga povabil seboj h komisarjatu. Tam so ga začeli izpraševati: »Kako se pišete?« — »Napoleon« — »Kje ste rojeni?« — V Ajacciju, koncem osemnajstega stoletja. — »Kje stanujete?« — Na otoku sv. Helena. — »Kaj iščete v Parizu?« — »Obiskati sem hotel italijanskega kralja, ker vem, da se v njegovem kraljestvu skrivajo Humbertovi. Policija je dala pripeljati domnevnanega Napoleona v policijsko bolnišnico. Pozneje se je zvedelo, da mož res ni bil Napoleon, pa tudi ne norec, temuč jako premeten pariški časnikar, ki se je hotel na lastne oči prepričati o postopanju z bolniki v policijski bolnišnici, da nerednosti ožigosa v svojem listu.

— **Konjsko meso.** Društvo za varstvo živali v Berlinu je razvilo agitacijo za uživanje konjskega mesa. Predsednik društva je dal med prebivalstvo razdeliti ogromno listov, v katerih se hvali dobri okus in lahka prebavljivost konjskega mesa, ki se v sedanji dobi mesne draginje priporoča kot ednakovredno nadomestilo za goveje meso. Priporočilo zaključuje z »blagodušno« željo, naj bi se konjsko meso posebno zategadelj kupovalo in jedlo, da ne bo treba ubogim konjem se mučiti, dokler se ne zgrudijo, temuč da se bodo še pred popolnim upešanjem poklali. Berlinskimi mesarjem pa se je zdelo žaljivo, da se postavlja vrednost konjskega mesa v isto vrsto z govejim, vsled tega so se hoteli uveriti, ali člani društva za varstvo živali — le gospodje iz višjih stanov — iz trdnega prepričanja tako govorijo in pišejo. Priredili so velik banket konjskega mesa ter povabili pismeno vse odbornike omenjenega društva na udeležbo, zagotavljajoč jih, da bodo pripravljali najboljšo konjsko meso po najnovejših kuharskih metodah. Toda predsednik društva za varstvo živali je v imenu vseh članov povabilo hvaležno odklonil, češ, da še vedno niso uverjeni, da bi ne morali jesti slabe vrste konjskega mesa in bi bila nalašč slabo prirejena pojedina. Pokazali so tedaj, da jim ni za trpljenje ubogih konjskih par, niti za ceno življenje nižjim slojem, dosegli bi le radi zase nižje cene govedine, ako bi delavci kupovali le konjsko meso.

Književnost.

— **Društvo sv. Jerolima** je poslalo te dni tukajšnjemu poverjeništvu za letošnje gg. člane nastopne štiri knjige: 1. koledar »Danica« za 1903; tega jako lepo urejenega ilustriranega koledarja se je natisnilo 45.000 izvodov; 2. Dragutina Jovana pripoved iz šolskega življenja »Čovjek snuje, Bog odredjuje«; 3. dr. Rudolfa Horvata »Pripovijesti iz hrvatske povijesti«; tu je nanizanih 19 zgodovinskih črtic iz 16. stoletja, opisujočih večinoma turške boje; 4. Milutina Mayerja pripoved iz prvih časov krščanstva pod naslovom »Mučenici«. Vse knjige obsegajo 41 tiskanih pol — pač mnogo za jedno krono, katero plačujejo letniki, ali za 10 kron, ki jih utrpe dosmrtniki jedenkrat za vselej. V društvo sv. Jerolima se je možno vpisati do konca sušca. Poverjenik je trnovski župnik Ivan Vrhovnik, njegov pooblaščenec: gospod knjigovezec in tvorničar Ivan Bonač.

— **Ilustrovani narodni koledar za l. 1903.** V založbi Dragutina Hribarja v Celju je izšel »Ilustrovani narodni koledar« za l. 1903. Poleg koledarja prinaša običajna podatke, o pošti, brzjavu, kolkovini itd. ter precej leposlovnega berila in več životopisov. Ilustracije so jako lične. Elegantno vezan izvod stane 1 K 50 v, broširan pa 1 K.

— **Zbornik pouke i zabave.** Ravnokar je izšel peti snopič tega zbornika, ki ga izdaja g. Vladimir Jelovšek v Pragi. Novi snopič prinaša tridejansko dramo »Myrrha«, spisal Stanko Dušić.

— **Cecilija.** V založbi družbe sv. Mohorja je izšel drugi, popravljeni natis drugega dela cerkvene pesmarice »Cecilije«. Uredil jo je Anton Foerster. Tisek je lep.

„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

Fotografski atelijé
na sv. Petra
cesti št. 27
L. Krema.
Solidna in cena izdelava slik vsake velikosti.
Izlozbe: na Sv. Petra cesti, v Prešernovih
ulicah in v „Zvezdi“.

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
In navadno do najfinjša
žime.
M. Pakič
Ljubljana.
Neznanim naročnikom se pošilja s
povzetjem.

Josip Reich
likanje sukna, barvarija in
kemična spiralnica na par
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča
dela.
Postrežba točna. — Cene nizke.

A. KUNST
Ljubljana, Židovske ulice št. 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke
je vedno na izbero.
Vsakršna naročila izvršujejo se točno in
po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in
zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih bla-
govoli naj se vzorec vposlati.

Klobuke
najnovejše fačone
priporoča po najnižji ceni
Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg št. 11

Avgust Repič, sodar
Ljubljana, Kolizejske ulice št. 16
(v Trnovem) 51
izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.
Kupuje in prodaja stare vinske posode.

Ign. Fasching-a vdove
ključavničarstvo
Poljanski nasip št. 8 (Relchova hiša)
priporoča svojo bogato zalogo
štedilnih ognjišč
najpreprostejših kakor tudi najfinjših, z žolto
medjo ali mesingom montiranih za oblake z
pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in
po ceni. Vnana naročila se hitro izvrš.

Fonograf
še dobro ohranjen s 5 valjci je ceno na
prodaj. (373-1)
Več se izve v prodajalni na Starem
trgu št. 6 v Ljubljani.

Stanovanje
v I. nadstr., z dvema sobama in predsobo,
kuhinja itd., tudi del vrta, se za letno na-
jemnino 168 gld. odda s 1. januarjem ali
februarjem nasproti dolenski mitnici, ob
dolenjskem mostu. (3072)

Zakonska človeka iščeta
gostilno v najem
ali na račun za prevzeti
do 1. marca ali pa aprila. (3051-1)
Pismene ponudbe na poste restante
št. 50. Hrušica Gorenjsko.

Na prodaj ima okoli
5000 kil lepih jabolk
Janez Kregar (3054-1)
v Vižmarjih št. 58.

Suha (3082-1)
bukova drva
24 col dolga, prodaja po najnižji ceni
Makso Laurenčič
Ljubljana, Dolenjska cesta št. 4.
Pripelje jih tudi na dom. — Naročila se
sprejme ustmeno in pismeno.

Stara trgovina
z mešanim blagom, že nad 20 let obstoječa,
v nekem trgu na Gorenjskem se dá zaradi
smrti posestnika pod jako ugodnimi pogoji
takoj v najem, ali se eventualno tudi
proda celo posestvo za 5000 gld.
Ponudbe naj se pošljejo pod **A. B.** na
upravnishvo „Slov. Naroda“. (3064)

Cudezna svetilka
A. Agnola
Ljubljana
Dunajska cesta
št. 13.
Velika zaloga
steklenine,
porcelana,
svetilk,
zrcal,
šip itd. itd.
po najnižjih
cenah.
Wunderlampe.

Prodajalna
pripravna za rokodelca ali pa tudi za sta-
novanje in **ena soba** je takoj za oddati
na Tržaški cesti št. 47. (3021-3)

Varuj
svojo ženo!
Za vsako rodbino najvažnejšo
knjigo v otroških zadevah s čez
tisoč zalagalnimi pismi pošilja
diskretno za 90 vin. v avstr.
znamkah gospa
A. Kaupa,
Berlin S. W. 220 Lin-
denstrasse 47.

Proda se

21. letnikov, I.—XXI. „Ljub. Zvona“, ne-
vezanih, v prav dobrem stanu, 6 letnikov
„Dunajskega Zvona“ trdo v polplatno
vezanih, 4 letnike „Mariborske Zore“,
trdo v polplatno vezanih in tri I.—III. zvez.
„Illustr. Thierleben von A. E. Brehm“,
krasno v rjavo platno vezanih in na hrbtu,
pa prvi platnici bogato s zlatom okrašenih.

[po jako nizki ceni]
Štefan Francelj
učitelj v p. (3060-1)
v št. Vidu pri Vipavi.

4 pari črevljev
5 kron

se samo zaradi nakupa večje kvantitete prodajajo
za tako nizko ceno. 1 par črevljev za gospode,
1 par za dame, rjave, za zavezovati, z močno
podbitimi podplatmi, najnovejše fačone, dalje 1 par
črevljev za gospode, 1 par modnih črevljev za
dame s paspepojem, elegantnih in lahkih ali toplih.
Vsi 4 pari samo za 5 K. Pri naročilih zadostuje
naznaniti dolgot. Pošilja se po poštenu povzetju.

Schuh-Export (3056)
F. Windisch, Krakov št. 5/33.
Neugajajoče se vzame takoj nazaj.

Hotel „Pri slonu“.

V soboto, dne 13. in v nedeljo, dne
14. decembra 1902

gostovanje
priljubljenega pevskega komika

Jožefa Steidler
iz Danzerjevega orfeja na Dunaju

z družbo. (3066)
Začetek ob 8. uri. Vstopnina 50 kr.

Pomožni uradnik

kateri je že bil pri sodnji v službi, in je moral
radi vojaških dolžnosti službo zapustiti, z dobrimi
spričevanji, vojaščinu zopet oproščen, želi vstopiti
tako ali vsaj do 1. januarja 1903 v službo k so-
dnji ali v odvetniško ali notarsko pisarno.

Ponudbe prosijo pod „R. B.“ na uprav-
ništvu „Slovenskega Naroda“. (3058-1)

Spreten, inteligenten
potnik

vešč slovensčine in nemščine, izurjen v
stroki, se sprejme takoj za domačo špe-
rijsko trdko prve vrste proti stalni plači
in povrnili primernih potnih stroškov.

Ponudbe sprejme iz prijaznosti uprav-
ništvu „Slovenskega Naroda“ pod šifro:
„Potnik 1903“. (3061)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda
veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.

Očhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž.
Ob 12. uri 24 m po noči obojni vlak v Trbiž, Beljak
Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno,
čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling
v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri
5 m jutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak
Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal
v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. —
Ob 11. uri 51 m popoldne obojni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob
3. uri 56 m popoldne obojni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selz-
thal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost,
Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v
Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb,
Franzove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, na Dunaj
čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči obojni vlak v Tr-
biž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-
Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda.) — Proga
v Novo mesto in v Kočevje. Obojni vlaki: Ob 7. uri
17 m jutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje,
ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m
zvečer v Novomestu, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž.
kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m. jutraj obojni
vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost,
Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Lju-
bno Celovec, Beljak, (Monakovo-Trst direktni vozovi I.
in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m jutraj obojni
vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m popoldne obojni
vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago, Francove
vane, Karlove vane, Heb, Marijine vane, Plzen, Bude-
jovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih,
Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno,
Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m po-
poldne obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Be-
ljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta,
Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer obojni vlak z
Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selz-
thal iz Inomosta, Solnograda. — Proga iz Novega
mesta in Kočevja. Obojni vlaki: Ob 8. uri 44 m
jutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 33 m
popoldne iz Straže Toplic, Novega mesta, Kočevja in
ob 3. uri 55 m zvečer istotako. — Časna iz Ljub-
ljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri
25 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri
50 m zvečer in ob 10. uri 25 m, poslednji vlak le
ob nedeljah in praznikih in samo v oktobra. —
Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani
vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 6 m
popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9. uri 55 m
zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in
samo v oktobra. (1)

Oblačilca za otroke
se cenó izdelujejo (3022-2)

na Dunajski cesti št. 6, III n., levo.

Trgovski pomočnik

dobro izurjen prodajalec, se sprejme
pri (3042-3)

Otonu Homann-u v Radovljici.

Mlad mož

se vsprejme kot **volonter**. Zmožen mora
biti slovenskega in nemškega jezika v
govoru in pisavi. Začetkom mala plača.

Ponudbe na upravnishvo „Sloven-
skega Naroda“. (3048)

Preklic.

Podpisani **Albin Uranič**, kleparski
mojster v Ljubljani na Žabjeku, obžalujem
in preklicujem dne 9. decembra 1902. l. v
gostilni gosp. Lorenca Šarca na Karlovski
cesti o **g. Franu Lovše-tu**, mesarju v
Ljubljani na Jurčičevem trgu, izgovorjene
žalitve kot izmišljotino. (3079-1)

V Ljubljani, dne 12. decembra 1902.

Albin Uranič.

2786 Veliko denarja! (15)

do 1000 K na mesec morejo si pošteno prislužiti
osebe vsakega stanu (kot postranski zaslužek).
Natančneje pod „Reell 118“ na Annonen-
Abteilung des MERKUR, Stuttgart, Schickstr. 6.

Iščem
2600 kron posojila

katerega vrnem s 6% in v 6ih obrokih.
Vknjiži se lahko na hišo. (3085-1)
Več se izve v uprav. „Slov. Narod“.

Dobro idoča

trgovina

z juveli in urami v Mostaru.

se zaradi rodbinskih razmer takoj proda
iz proste roke. Reflektantje zamorejo ra-
čunati na mesto cenilca (Schätzmeister) v
tamošnji banki s stalno plačo, in se jim
zagotavljajo tudi drugi stalni dohodki.

Pojasnita daje: **Franc Majcen** na
Sušaku pri Reki. (3078-1)

Lekarna „pri orlu“
v Ljubljani.

Lastnik M. Mardetschläger, lekarnar in kemik

— priporoča: —

Pristno pripravljeno olje iz tistih jeter,
prijetnega okusa in dobro delujoče,
1 stekl. 1 K. — 10 stekl. 7 K. — Čista
želatinska maza, za izpravljanje in naj-
boljši predpis avstr. farmakopoe,
kri čistino in krepično sredstvo.
Čajavale kroglice, 1 zav. 80 h. — Pra-
šek proti kašlju, 1 zav. 1 K. — Dunajše
želatinske kroglice, 1 stekl. 20 h. 6 stekl.
1 K. — Esenca proti kurjavi oči: 2 m. in
obliž, dobro delujoč, po 80 in 4 h. —
Vsa ovezila, kirurške in zdravilne
petričnice najbolj po ceni. Oddajalec
mnogim bolnišnicam, zdravnikom in
babicam.
**Izdelovanje sodovce, lino-
nade, sokov itd.**
Skladišče vseh medic. specialitet in
vseh novih in izpravljenih zdravil.
Vse clajave stare trdnike J. Stroboda
ostanjo v veljavi.

Pekarija in slaščičarna

JAKOB ZALAZNIK

Stari trg št. 21

priporoča p. n. občinstvu svojo bogato za-
logo **slasčice domačega izdelka**

za okrasitev

* božičnih drevesc.

Istotako priporoča

za božične praznike

kolače, pince, potice in
razne slaščice za čaj.

Prodaja moke.

Modni kampan **Loško suknjo**

Ostanki
za polovico cene

Sukneno blago

za moške obleke

po najugodnejši ceni

priporoča 51

R. Miklauc

Ljubljana, Spitalske ulice št. 5

Svet. razstava v Parizu 1900 „Grand Prix“.

Svetovnoznani ruski karavanski čaj

bratov
K. u. C. POPOFF
MOSKVA
c. kr. dvornih zalagateljev.

Najfinije blago. Najfinije blago.

Varstv. znamka postavno zavarovana.
Pisarna: Dunaj, VII/2, Breitengasse 9.
Na drobno se dobiva v vseh zadnjih finejših trgovinah v originalnih zavitkih. (2663-4)

Uniforma

za c. kr. sodnega uradnika, čisto nova, se cenó prodá.
Vpraša se pri **A. Jereb-u** (Žolarija) v Kranju. (2990-3)

Učenec

za veliko kavarno se pod dobrimi pogoji takoj sprejme.
Kje? pove upravništvo »Slovenskega aNarod«. (3040-3)

Najcercije dobavišče dobrih s 3letnim pismenim jamstvom.

HANNS KONRAD

ekspozna hiša ur in zlatnine Most (Brux) št. 64 (Češko). Lastne izdelovalnice za izgotavljanje ur in fino mehaniko. Dobra nikelnasta remontoarka gld. 375. Pristna srebrna remontoarka gld. 525.

Pristna srebrna verižica gld. 120.
Nikelnasti budilec gld. 175.
Moja trdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč priznanih pism. (2758-103)

Ilustrovani katalog zastoj in poštnine prosto.

Kdor potuje v

Gorico

prilporeča se mu nova

kavarna Central

na Travniku tik sv. Ignacija. Lastnik Filip Pečenko, prejšnji hotelir v Pulju. Na razpolago je nad 100 časnikov; kava in likerji najboljši, postrežba jako točna, čistota vzgledna, oprema po najnovejših zahtevah, cene kot v drugih kavarnah.

(2475-13)

Ovratniki manšete, srajce

V vseh omikanih državah registrovana

Levova znamka

Ne prodaja se na drobno.

Dobiva se v vseh najboljših trgovinah z gosposkim, modnim in platnenim blagom.

M. Joss & Löwenstein

c. kr. dvorni dobavitelj (864-3)

v Pragi VII.

Sprejme se mlad

trgovski pomočnik

dobro vešč v železni stroki. Omenjeni mora biti tudi znan v meševitem blagu. Ponudbe sprejema trdka: **R. & E. Rooss, Kranj.** (3023-3)

Böttger-ja podganska smrt

za popolno pokončanje vseh podgan, strupa prosta za ljudi in domače živali, a 40 kr. in 60 kr., se dobiva samo

v deželni lekarni „pri Mariji pomagaj“ M. Leustek-a in v lekarni Ubald pl. Trnkóczy-ja v Ljubljani.

Z uspehom podganste smrti sem bil jako zadovoljen. Po prvem nastavljenju sem našel 18 podgan mrtvih in torej lahko vsakomur priporočam to sredstvo.

Schweinfurt, dne 11. februarja 1899.

(2203-14)

L. Kres, mlekarija.

Božič 1902.

New-York in London nista prizanašala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavni žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čaše za podklado;
- 2 kom. efekt. namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo gld. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6-60. Američansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to

krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot

prekrasno

božično in novoletno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v (211-45)

A. HIRSCHBERG-a

Ekspozni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znezek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za nje 10 kr. Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvlaček iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.

Ota Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Rožanec, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Kamile Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Agenti za razpečavanje srečk agenti za zavarovanje kolporterji itd.

morejo na mesec 300 do 400 kron gotovo in stalno zaslužiti. Vpraša se pod „Sichere Existenz“ na anoneno ekspedijlo „Danenberg, Dunaj II., Praterstrasse 33.“ (2966-3)

Mejnarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg. Fotoplastična umetniška razstava.

Senzačno, poučno in izobraževalno.

Odlikovana na vseh svetovnih razstavah.

Danes v soboto, 13. decembra, zadnjič razstavljen:

Drugo zanimivo potovanje po Bosni.

V nedeljo 14. decembra do vstevši 20. decembra:

Velezanimivo potovanje nemške cesarske dvojice v

Orijent in Palestino.

Otvorjeno vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, od 9. ure zjutraj do 9. ure zvečer. (3057)

Novo urejena

prva hrvatska tovarna žaluzij, rolet, lesenih in železnih zatvornic (žaluzij) in kartonažev

G. Skrbic

Ilica 40 Zagreb Ilica 40

ustanovljena 1889

prilporeča svoje na glasu solidne, točne in cenene

domače proizvode

odlikovane z največjimi odlikovanji. (288-22)

Moderni stroji! Brez konkurence!

Ceniki gratis in franko.

Popravila točno in ceneno.

Poskusite

J. Klauer-jev, Triglav

naravni rastlinski liker!

Ogreva in oživlja želedec in teló. Probuja tek in prebavo. Daje dobro spanje. (415-249)

Edini založnik in imetnik:

Edmund Kavčič v Ljubljani.

Firm. 374.

Ges. II. 47/4.

Änderungen und Zusätze zu bereits eingetragenen Gesellschaftsfirmen:

Eingetragen wurde im Register für Gesellschaftsfirmen:

Lalbach: Spitalgasse, J. C. Mayer Tuch- und Schnittwarenhandlung, dann Bank- und Wechsel-Geschäft.

Procura des Carl Altmann ge-lösch!

K. k. Landesgericht in Lalbach

am 9. December 1902.

Izpremembe in dodatki k že vpisanim zadružnim tvrdkam: Vpisala se je v register za zadružne tvrdke: Ljubljana, Spitalske ulice, J. C. Mayer, trgovina s suknem in platnenim blagom, potem banka in menjalnica. Prokura Karola Altmanna izbrisana. — C. kr. deželno sodišče v Ljubljani, dne 9. decembra 1902. (3949)

Proti nedostajanju apetita

želečnemu bolu, slabemu in pokvarjenemu želeču imajo gotov vspeh splošno preizkušene

Kaiser-jeve

karamele iz poprove mete.

V zavojih po 20 in 40 vin.

Zaloge imajo v Ljubljani: Orlova lekarna poleg železnega mostu, deželna lekarna pri Mariji Pomagaj Milana Leustek-a in Ubald pl. Trnkóczy. — V Novem mestu: lekarnar S. pl. Sladovič. b (2560-4)

4 pari čevljev

2960 za K 2-80 (3)

se le zaradi nakupa večje kvantite za nizko ceno prodajo. 1 par modrih čevljev za gospode, 1 par za dame, 1 par za dekleta, 1 par za otroke, elegantnih in toplo opremljenih, najnovejše fagone, ki se jako lahko nosijo. Vsi 4 pari za K 280. Pri naročilu zadošča naznaniti dolgot. Pošilja se po poštne povzetju. Zamena dovoljena.

Export obutja Ebersson

Dunaj, XX/I poštni predal.

Ženitna ponudba!

Državni uradnik, 25 let star, čeden, soliden in brez dolgov, z lepimi dohodki, se želi v surho zakona seznaniti z domače vzgojeno damo, ki ima kakih 7-10.000 gld. premoženja. (3032-3)

Samo resne ponudbe, če le možno, s priloženo fotografijo, ki se vrne, naj se pošiljajo na naslov: „Krvat i Slovenka“, Zagreb, pošte restante, glavna pošta.

Trgovina z železnino „MERKUR“ PETER MAJDIČ

▼ Celju, Graška cesta šte. 12

prilporeča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lito železnino, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske p-tehtnice, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin in vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štoli), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

— Tomaževa žlindra, najboljša umetno gnojilo. —

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

V „Narodni tiskarni“

je izšel

*** v proslavo ***

Fr. Prešernove

stoletnice

Prešernov

album.

Cena izvodu K 2-40, po pošti 12 vin. več.

Naročila sprejema

L. Schwentner

30 knjigotržec

v Ljubljani

S 1. svečanom 1903 oddajo se na Miklošičevi cesti h. št. 36 tri sohe. priprave za kako pisarno, ali stanovanje, obstoječe iz treh sob s pritliklinami vred v najem. (3047)

Trgovski pomočnik

izvršen špecerist, rodom Lah, 18 let star, govori izvršno slovensko in laško ter je že 6 in pol leta v eni službi in ostane še do 12. decembra t. l., išče stalne službe na deželi ali v mestu. Dobre informacije, na zahtevanje tudi malo kaviro. — Ponudbe na „J. D. P.“, poste restante, Razdrto, Notranjsko. (3007-3)

Direktni uvoz

pristnih perzijskih preprog in orijentalских blazin (3041-2)

raznih velikosti po zmernih cenah. **Hôtel „Pri Maliču“** I. nadstropje, na desno št. 14.

Najboljše črnilo svetá.

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo **Fernolendt** čreveljsko črnilo; za svetla obutala samo **Fernolendt** crème za naravno usnje. Dobiva se povsodl.

C. kr. priv. tovarna ustanov. l. 1832 na Dunaji.

Tovarniška zaloga: (1161-31) **Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.** Radi mnogih posnemanj brez vrednosti pazl naj se natančno na moje ime **St. Fernolendt.**

Milijone dam

uporablja „Feolin“. Vprašajte svojega zdravnika, ali ni „Feolin“ najboljše lepilo za polt, lasje in zobe! Najbolj nesnažen obraz in najgrobe roke zadobijo aristokratsko finost in obliko po uporabi „Feolina“. „Feolin“ je angleško milo, obstoječe iz 42 najbolj zlahtnih in svežih zelišč. Jamčimo, da tudi gube in vraske na obrazu, ogrci, mozolci, rdečica nosu itd. po uporabi „Feolina“ brez sledu izginejo. — „Feolin“ je najboljšo sredstvo za snajenje, gojenje in lepšanje las, preprečuje izpadanje las, plešatost in glavine bolezni. „Feolin“ je tudi najnaravnejše in najboljše čistilno sredstvo za zobe. Kdor uporablja redno „Feolin“ mesto mila, ostane mlad in lep. Mi se zavezujemo, da takoj povrnemo denar, ako ne bodele takoj popolnoma zadovoljni s „Feolinom“. Cena za 1 komad K 1.—, 3 komadi K 2-50, 6 komadov K 4.—, 12 komadov K 7.—. — Poština pri enem komadu 20 h, od 3 komadov naprej 60 h. Po poštne povzetju 30 h več. (3052)

Razpošilja glavno skladišče **M. Feith na Dunaju** VII., Mariahilferstrasse št. 38. Zaloga za Ljubljano: **Anton Kane**, droguerist. — **Edvard Mahr**, židovske ulice. — **Lekarna „pri zlatem jelenu“**.

Tovarna pečij

in raznih prstenih izdelkov **Alojzij Večaj**

v Ljubljani, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki Stradon št. 9

priporoča vsem zidarjem mojstrom in stavbenikom svojo veliko zalogo najmodernejših pršenih ter barvanih prstenih

pečij

innajtrpežnejših štedilnih ognjišč

lastnega izdelka, in sicer rujavih, zelenih, modrih, sivih, belih, rumenih i. t. d., po najnižjih cenah.

Ceniki brezplačno in poštine prosto. (50)

Žrebanje dne 31. decembra 1902. Glavni dobiček: **Srečke ogrske državne loterije . . . à K 4 K 150.000**
Žrebanje dne 2. januarja 1903.
Promese k kreditnim srečkam . . . à K 14 „ 300.000
„ k srečkam uravnave Donave à „ 10 „ 140.000
priporoča in se dobé pri „Ljubljanski kreditni banki“ v Ljubljani. (3019)

CIRIL METODOV KOLEDAR 1903
se dobi v (2963-5) raznih prodajalnah in stane **1 krono**
ali pa se naroča pri založništvu Tiskarna Slatnar, Kamnik. Po pošti 20 vin. več.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodil. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali (2073-16)

Ant. Rebsk, konc. agent v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 34.

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. prekuševale in od mene preskušene. — Ilustrovani očitki zastoj. (50)

L. Mikusch
tovarna dežnikov Ljubljana, Mestni trg.
Največji izbor Najnižje cene Preobleke. Popravila.

Lastni izdelek: Na debelo in drobno:
Največja tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine
Jožefa Pernetza
na Dunaju XVII., Calvarienberggasse št. 62.
Velikanska zaloga vseh vrst ur, zlatnine in srebrnine po čuda nizkih cenah. Naročila na deželo se izvršujejo jako točno in vestno. Bogato ilustrirani ceniki se pošiljajo na zahtevanje gratis in franko.
Velika božična prodaja. (2997-3)
Za neugajajoče se vrne denar. Urarji in prekupci dobé rabat.

Čaj Čajová konvice
známka
iz najboljših čajev Kitajske, Indije in Cejlona, strokovnjaško mešano
zdrnjuje finost kitajskega čaja izdatnost indijskega čaja armo cejlonskega (angl.) čaja
je potemtakem najpopolnejša znamka vseh obstoječih čajevih vrst.
Kdor ljubi čisto dobroga čaja, naj kupi zavitek za poskušnjo pri: **Mihelu Kastnerju, Kham & Murniku, Antonu Staculu.** (2805-5)

Največja zaloga ženskih ročnih del in pripadajočega materijala.
Ljubljana Kongresni trg
M. DRENIK
Kongresni trg Ljubljana
Risarski atelije in predtiskarija!!
Različne veznine in tamburna tehnika se na perilo itd. najhitreje izvršujejo.
Zunanjim naročilom se točno ustrezajo!!

Učenca

z dobrimi šolskimi spričevali, slovenskega in nemškega jezika zmožnega vsprejme trgovina **J. Razboršek v Šmartnem pri Litiji.** (2993-4)

Slovenskega stenografa

sprejme notar **Hudovernik v Kostanjevici.** Vstop z novim letom 3043-3)

Pisarka

z dobrimi spričevali, ki je večja slovenske stenografije in je že 2 leti delovala v odvetniški pisarni, išče službe.

Gre tudi na deželo. Naslov pod „Stenografija“ poste restante Ljubljana. (3031-2)

Uradno dovoljena (3071) posredovalnica stanovanj in služeb **G. FLUX**

Gospodske ulice št. 6 priporoča in namešča le boljše službe iskajoče vsake vrste za Ljubljano in drugod. — Potnina tukaj. Natančneje v pisarni. Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Apotekarja Schneid-a čaj proti kašlju
in katarni prašek iz (2937-3)
St. Georgs-lekarne
na Dunaju, V/2, Wimmergasse 33
po zdravniškem predpisu napravljen, blagodejen za sapilne organe, odpravlja zasilenje, blaži naporni kašelj, odstranjuje hripavost in segetanje v grlu. — Prašek 50 kr., k temu pristojni čaj 50 kr., po pošti 20 kr. več za zavitek (brez poštine). Manj kot 2 zavitka se po pošti ne pošiljata.
St. Georgs-lekarna Dunaj, V/2 Wimmergasse 33.
Pazite na varstveno znamko St. Georgs-lekarne. Inserat izstrižite in ohranite.

!! Redka prilika !!
Čudovito po ceni!
400 komadov za 1 gld. 80 kr.

Mično pozlačena, 36 ur natanko idoča ankura s sekundnim kazalcem, s 3letno garancijo, 1 eleg. double verižica za gospode, en pristen srebrni prstan, fino pozlačen s tirkis kamnom za gospode ali dame; 1 par pristno srebrnih uhanov, oba c. kr. puncirana; 1 ff nastavek za smodke z jantarem; 1 ff žepni nožek; 1 prekrasni portmoné; 1 garnitura manšetnih in srajčnih gumbov 3% zlata; 1 prelepo žepno toaletno zrcalce z etuiem; 1 lepo žepno pisalno orodje; 1 lepo dišeče toaletno milo, 1 držalo za pisma, za vsakogar primerno; 36 komadov japonsko-kitajskih čudežnih orakejskih vedeževalcev, ki vzbujajo veliko veselost in poleg tega še 300 raznih predmetov, ki so za hišo potrebni. Vse skup z uro, ki je sama vredna tega denarja, stane **1 gld. 80 kr.** Odpošilja po poštne povzetju ali če se denar prej pošlje. (3063-1)

„Versandthaus“ **Ch. Jungwirth** Krakov F/5.

Riziko je izključen. Za neugajajoče se vrne denar.

Suchard MILKA
čokolada iz čiste smetane v tablicah in zvitkih.
Smetane jako bogata mlečna čokolada.
Najnovejša iz svetovnoslavne tovarne za čokolado **PH. SUCHARD.** (101)

100 do 300 goldinarjev na mesec
lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v
vseh krajih gotovo in pošteno brez ka-
pitala in rizika s prodajo zakonito do-
voljenih državnih papirjev in srečk. —
Ponudbe na: Ludwig Österreichcher, VIII., Deutsche
gasse 8, Budapest. (2940-3)

Za Božič!

Čudovita novost!

325 komadov za 1 gl. 95 kr.

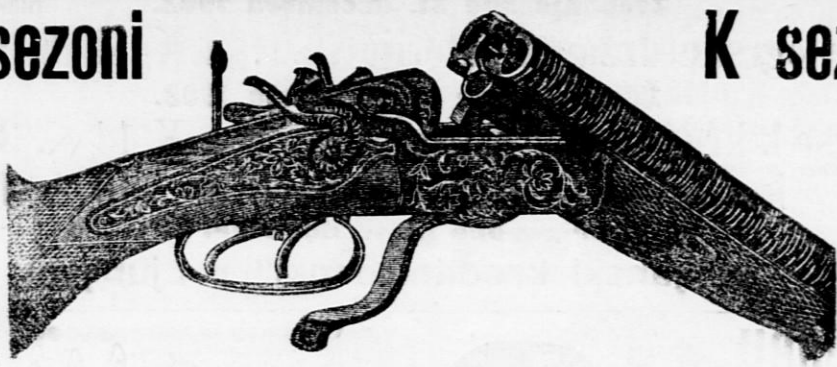
Krasna ura z jako lepo verižico, to čno
idoča, za katero se daje dve letna garancija. Va-
likolepa Laterna magica s 25 krasnimi podo-
bami, 1 jako fina kravata igla s simili bri-
ljantom, 1 krasen kolij iz orient-biserov, patentni
zaklep, najmodernejši nakit za dame, 1 fin usnjati
mošnjiček, jako elegantni nastavek za smotke,
1 garnitura ff. double-zlatih manšetnih in sraj-
čnih gumbov, 1 ff. žepni nožec, 1 ff. toaletno
zrcalo, belg. steklo v etuiju, 20 predmetov za do-
pisovanje in še 200 raznih komadov, vse, kar se
potrebuje v hiši. Krasnih 325 komadov z uro, ki
je sama tega denarja vredna, pošilja proti pošt-
nemu povzetju za 1 gl. 95 kr. razpošiljalnica

S. Kohane, Krakovo,
poštno predalo 72.

(3062) Ako ne ugaja, se denar vrne.

K sezoni

ilustrovan cenik se po-
šilja na zahtevo zastoj.

K sezoni

ilustrovan cenik se po-
šilja na zahtevo zastoj.

prilporečam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste,
revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

troceevne puške

katero izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakemu
najbolje prilporečajo

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se prilporečam p. n. občinstvu za mnogo-
brojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno,
solidno in najceneje.

Z veseloštovanjem

(105-50)

Fran Ševčik, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Epilepsija. (2135-15)

Kdor trpi na padavi bolezni, krču ali drugih
nervoznih boleštit, naj zahteva brošuro o tem.
Dobiva se brezplačno in poštino prosto v
Schwanen-Apotheke, Frankfurt a.M.

Vinarsko in sadjarsko
društvo za Brdo v Gorici

prilporeča
gg. krčmarjem in zasebnikom pravo pristno

Briško vino

z najboljšo postrežbo po prav
zmernih cenah.

Vino se razpošilja v sodčkih
od 56 litrov naprej ter na
željo tudi uzorce.

Obenem prilporeča (2998-2)

najboljše sadje.

Točna postrežba.

Sedež društva je: Gorica, ulica Barzellini 20.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

prilporeča svoj prilpoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni,
vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in od-
porne trdote daleč nadkriljujoči dobroti, kakor tudi svoje prilpoznano izvrstno **apno**.

Prilporečila in sprilporečala

raznih uradov in najsirovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

(2609-8)

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Čistilo usnja „Globin“

nadkriljuje vse, kar je bilo doslej enakega.

„Globin“ daje najlepši močni lesk,

napravlja usnje jako mehko in trpežno.

V zalogi imajo črno in barveno:

Viktor Schiffer, (J. Wutscherja nasl.), trgovec s špicerijskim
blagom, Marijin trg;

Ivan Jebračin, trgovec s špicerijskim blagom, Emonska cesta;

Anton Stacul, trgovec s špicerijskim blagom, Šelenburgove
ulice;

Peter Lassnik, trgovec s špicerijskim blagom, Wolfove ulice.

Za Božič

prilporeča

Rudolfa Kirbischa slaščičarna

v Ljubljani, Kongresni trg

svojo bogato izbero atrap, bonbonirov, košaric s sadjem, poslad-
korjenega in glaziranega sadja v škatljicah, najfinejših bon-
bonov in peciva.

Sadni kruh (Kletzenbrot), mandolate, medene potice, popernjake,
najfinejše, najlepše in najcenejše naveske za božična drevesa,
sladkor, kutinov sir, kutinove zanjke, čokolado itd. Najfinejše
pecivo za čaj, pecivo za bolnike, šampanjski suhor (piškoti),
kakao, čokolada, čaj, rum, najfinejša desertna vina in likerji,
prepečenec, skladanec (Waffeln), Karlovarske mlince (oblate)
za Pišingerjeve torte itd. itd. (3067-1)

Za praznike najfinejše potice, pince, šarteljne, vina
iz ces. kr. dvorne kleti na Dunaju.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

FERSAN-CACAO je železito, redilno in krepilno sredstvo, ki množi kri in jači živce, ter
je jako okusno in lahko prebavljivo. Vprašajte svojega zdravnika.

Glavna zaloga za Kranjsko:

(1156-31)

Josip Mayr, lekarna „pri zlatem jelenu“ v Ljubljani.

Izognite se nakupa

manjvrednega in vmes še ponarejenega ruma!

Esence so zdravju škodljive.

Battle-Axe Jamaica The Nectar of Jamaica.

rum je znan kot

Vsaka izvorna steklenica se polni pod osebnim nadzorstvom tvrde:

A. A. Baker & Co., London E. C.

Ta marka je v vseh kulturnih državah na svetu postavno varovana.

V Ljubljani se dobiva pri Anton Staculu. (2555-25)

Stroji za pripravljavanje krme.

Rezalni stroji za rezalnice,
s patentovanim vrtilnim krožnim mazilni-
kom, gredó jako lahko ter se prilhrani do
40% moči.

Rezalniki za repo in krompir.

Mlini za drobljenje in mečkanje.

Parilniki za živinsko kladjo.

Prenosni štedilniki za kotle

z emajliranimi ali neemajliranimi vložnimi kotli, stoječi
ali prevozní, za kuhanje ali parenje kladje, krompirja,
za mnoge poljedelske in gospodarske namene itd. dalje

Kuruzni luščilniki,

čistilnice za žito, zbiralniki (trijeri), stiskalnice za seno
in slamo, za ročno gonitev, stoječe ali prevozne.

Mlatilnice, vitli (geplji), jekleni pljugi, valjarji, brane.

Najboljši sejalni stroji „**AGRICOLA**“ (Schubrad System),
se jako lahko vodi z roko

ni treba menjati koles za vsako vrsto zrnja, za bregovita in ravna tla.

Samodelujoče patentovane

brizgalnice za uničevanje grint, sadnih škodljivcev,
in za zatiranje peronospor, (2400-5)

izgotavljajo in prodajajo v najnovejši odlikovani konstrukciji

PH. MAYFARTH & Co.

tovarne gospodarskih strojev, železolivnice in parne fužine

Ustanov. 1872. Dunaj, II/1, Taborstrasse št. 71. 850 delavcev.

Nagrajena z več kakor 490 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami na vseh večjih razstavah.

Natančni katalogi gratis. Zastopniki in preprodajalci se iščejo.

Anton Precker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega
društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

prilporeča svojo veliko zalogo

gotovih oblek

za gospode in

dečke, 51

jopic in plaščev

za gospe,

nepremočljivih

havelokov itd.

Obleke po meri se po

najnovejših vzorcih in po

najnižjih cenah solidno in

nabistreje izgotovljajo.

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg št. 28

urar, trgovec z zlatino in

srebrnino in z vsemi

optičnimi predmeti.

Nikelnasta remontoar ura

od gl. 1-90.

Srebrna cilindar remont. ura

od gl. 4-.

Ceniki zastoj in franko.

Konkurenčne cene!!!

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi

prilporeča

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg
št. 17.

Skleščice za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileno blago, parilo,
klobuke za dame, ikana in kratke robe na debelo in drobno.

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 38.

šivalni stroji po najnižjih cenah.

Belekle in v to stroko spadajoča popra-
vila izvršuje dobro in ceno.

Pneumatik gl. 4-50.

Brata Eberl

leta 1842.

Prodajalna in kompletar: Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica: Igriške ulice št. 8.

Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. južno železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežav

na drobno in na debelo.

Velika izbirtka dr. Schoenfeld-ovih

barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, si-
karje in zidarje, štedilnega mazila za

trastovo podo, karbolinaja itd.

Posebno prilporečava si. občinstvu najnovejše,
najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje

sočnih tal pod imenom „**Repidol**“

Prilporečava se tudi si. občinstvu az vse v ra-
jino stroko spadajoče dele v mestu in na deželi

kot prilporečava realno in fino po najnižjih cenah.

Originalni Singer-jevi šivalni stroji za rodbinsko rabo

in (2021-17)
za vsako stroko fabrikacije.

Brezplačen pouk v vseh tehnikah modernega umetnega vezenja. Elektromotori za gonitev šivalnih strojev.

Paris 1900
"GRAND PRIX"

Singer Co., delniško društvo za šivalne stroje
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

V prijazno pozornost!

Vsi stroji, katere ponujajo druge trgovine s šivalnimi stroji pod imenom "Singer", so napravljeni po enem naših starejših sistemov, ki pa daleč zaostaja za našim novjšim strojem rodbinskih strojev, kar se tiče konstrukcije, zmožnosti in trpežnosti.

ALI ISČETE

presenetljiva
božična in novoletna

DARILA?

Kupite si kaučukov tiskalni stroj, čigar lastnik postane samostojen tiskar. Male tiskovine kakor: posetnice, naslovnice, vabilni listi, vsake vrste naznanila so v malo trenutkih gotovi. V istini praktično darilo, ki napravlja veselje starim in mladim. Cena tiskarne z vsjo pritliklino s:

65 črkami gld.	— 30	253 črkami gld.	2-40
80 "	— 70	351 "	3-
127 "	1-	468 "	3-60
150 "	1-20	640 "	5-
211 "	2-	809 "	6-

Jako elegantni agatovi pečati z mišnim monogramom a gld. 1-50, 2-, 3-50.
Napolnjeni peresnik s 14 karat. zlatim peresom se enkrat napolni in se z njim lahko več tednov piše, a gld. 2-50.

Fini portmone s 4 predalčki in izločljivo štampiljo a gld. 2- (2476-10)
Samobarvilna kavčukova štampilja s 3 vrsticami kot fino ponikljan peresnik in pečatnikom a 80 kr.

J. LEWINSON tovarne

Bunaj, I. Adlergasse 7 in Odesi (Rusko)
(Telefon 12179) Kanatnaja 12.

Zastopniki se iščejo. Neugajajoče se sprejme nazaj. Ceniki zastoj.

Gremij trgovcev v Ljubljani

naznanja, da je vsled deželne zakonika s dne
16. avgusta 1902 v dež. stolnem mestu Ljubljani

v nedeljo pred Božičem

promet trgovin vsake vrste od 7. ure zjutraj do
12. opoldne in od 3. ure popoldne do 7. ure zvečer

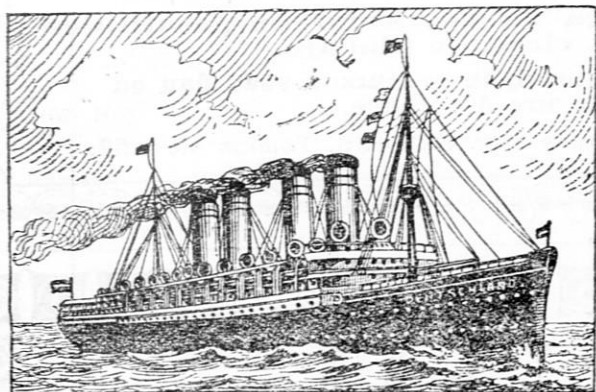
dovoljen.

(3044-2)

Največja in najstarejša parobrodna družba na svetu
poseduje 279 parnikov.

Najvarnejše, najhitreje in največje vrste velikanskih parnikov, ki vozijo samo
potnike in cesarsko pošto

iz **Hamburga v Novi-York** so

»Deutschland«	212 m dolg
»Auguste Victoria«	168 »
»Moltke«	160 »
»Pennsylvania«	171 »
»Graf Waldersee«	170 »
»Polatia«	140 »
»Batavia«	152 »
»Bulgaria«	152 »
»Fürst Bismarck«	200 »
»Columbia«	140 »
»Blücher«	160 »
»Pretoria«	170 »
»Patricia«	171 »
»Phoenicia«	140 »
»Belgravia«	152 »
»Armenia«	170 »

Hamburg-Neu-York le 6 dni.

Vozne karte po predpisanih najnižjih cenah prodaja ter daje pojasnila točno in
brezplačno

oblastveno potrjena agentura

(2758-6)

Hamburg-Amerika Linie

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 31

takoj na desno od južnega kolodvora, ob progi električne železnice.

Pri občini na Jesenicah

se razpisuje

mesto občinskega tajnika

z letno plačo 1600 K in prostim stanovanjem.

Prosilci, ki so že opravljali enako službo ter so slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi popolnoma zmožni, naj vložijo svoje prošnje do dne 1. januarja 1903 pri podpisnem uradu.

Občinski urad na Jesenicah

dne 8 decembra 1902.

(3/30-2)

Dovoljujem si vljudo sporočiti, da je dospela
velika izbira najfinjših

glasovirjev
(Stutzflügel)

in pianin iz Draždan (Saksonsko) in iz Dunaja, od
najbolje renomiranih tvrdk, ter se isti po znano
nizkih cenah prodajajo in tudi posojujejo. Razigrani glasovirji so vedno v
zalogi. Tudi se priporočam za uglašanje glasovirjev in za popravila v mestu
kakor tudi na deželi.

Z velespoštovanjem

FERD. DRAGATIN

uglaševalec glasovirjev in zaprležen cenilec c. kr. deželnega sodišča

v Ljubljani, Florijanske ulice šte. 42. (2396-11)

Opr. št. A 157/2/1

Oklic

(3037-2)

s katerim se kliče dedič, čigar bivališče je neznano.

C. kr. okrajno sodišče v Višnjigori naznanja, da je umrla dne 19. oktobra 1902
v **Dulah pri št. Vidu, Neža Verbič** roj. Čož, brez navedbe poslednje volje.

Ker je sodišču bivališče sina zapustnice **Franceta Verbič** neznano, pozivlja
se taisti, da se v enem letu od spodaj imenovanega dne pri tem sodišču javi in
zglasi za dediča, ker bi se sicer zapuščina obravnavala le z zglašivšimi se dediči in
z njemu postavljenim skrbnikom.

C. kr. okrajno sodišče Višnjagora, oddelek I.,

dne 2. decembra 1902.

Jako priporočanja vredna

darila za Božič

v najnovejši, najbogatejši izberi in po ceni

se dobivajo pri

(2967-4)

Karolu Tilly

v Ljubljani * Kongresni trg * v Ljubljani

trgovina s papirjem in akcidenčna tiskarna.

Založena 1847.

Založena 1847.

Tovarna pohištva
J. J. NAGLAS

v Ljubljani

51

Zaloga in pisarna:

Turjaški trg št. 7

Tovarna s stroji:

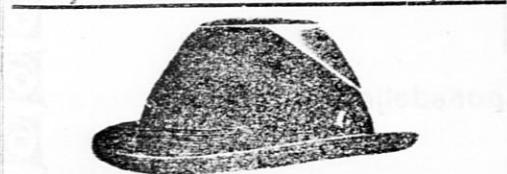
Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne
sobe, oprave za salone, žimnate mo-
droce, modroce na peresih, otroške
vozičke, zastore, preproge itd.

Prodaja na drobno in debelo. Ceniki brezplačno.

Klobuke

najnovejši fačone
priporočam po nizki cenl.

J. S. Benedikt

Ljubljana, Stari trg, tik moje
glavne prodajalne na voglu.

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

urar

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo naj-
večjo zalogo vseh
vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz
tule, jekla in nikla,
kakor tudi stenskih
ur, budlik in salon-
skih ur, vse samo
dobro do najfinjšee
kvalitete po nizkih
cenah.

Novosti
v žepnih in sten-
skih urah so vedno
v zalogi.

Popravila se izvršujejo najhitreje.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo

vsakovrstnih očal, lovskih
in potnih daljnogledov ter
vseh optičnih predmetov.

Zaloga in edina prodaja

monogramov

za zaznamovanje perila.

Zaloga

grammophonov

ki igrajo izrečno močno in natančno.

Su njih ostankov vedno veliko v zalogi.

Za jesensko in
zimsko sezono

se priporoča trgovina s suk-
nenim, platnenim in manufak-
x x x turnim blagom x x x

HUGO IHL

x x x v Ljubljani x x x

v Spitalskih ulicah št. 4.

Vzorci na zahtevanje poština prosto.

≡ ŽIVILA ≡

MAGGI

NAJBOLJŠA SVOJE VRSTE.

Maggi za
zabelo
daje juham, bouillonom, primakam,
sočivjem itd. presenetljiv, krepak in
dober okus.
= **Malo kapljic zadošča.** =
Stekleničice od 50 h naprej.

KONSOMMÉ-TOBOLCI

za krepko juho.
1 tobolce za 1 porcijo . . . 12 h.
1 tobolce za 2 porciji . . . 20 h.
Polije se samo z vrelo vodo in brez
vsake primesi je gotovo.

JUHE v tabletah.

Tableta za 2 porciji 15 h.
Maggi-jeve juhe v tabletah omogo-
čijo hitro **samo z vodo** izgo-
toviti krepke in lahko prebavljive
juhe.
→ 19 različnih vrst. →

Poskušnja prepriča bolje, nego vsaka reklama.

Dobiva se v vseh kolonijalnih, delikatesnih in drogerijskih trgovinah.

(3053)

! Primerno božično darilo !

Srečkanje nepreklicno
15. januarja 1903

Glavni dobitnik

kron **40.000** kron

Srečke umetniško-obrtnega društva
(2927-8) **à 1 krono**

prilporeča
J.C. MAYER
v Ljubljani.

Priličen nakup.

Sledeči predmeti se prodajajo za čuda nizko ceno:

Jügerjeve srajce za gospode, dobra vrsta	samo 39 kr.
Jügerjeve srajce za gospode s kožušno podvlako, tople	68 ..
Flanelove turistovske srajce za gospode z ovratnikom	85 ..
Turistovske srajce za gospode, zelo tople s kožušno podvlako	98 ..
Ovratniki za gospode iz dobrega šifona, vsake vrste, samo 1/4 tucata	75 ..
Manjete za gospode, bele ali barvane, najnovejše fagone, 1/4 tucata	75 ..
Glance-rokavice za gospode v vseh barvah, par	95 ..
Srajce za dame iz močnega platna, compl. velike	45 ..
Srajce za dame z bogatim vezanjem ali s čipkami	78 ..
Srajce za dame iz Valerija-barhenta, pristno barvane, compl. velike	85 ..
Illeče za dame iz Valerija-barhenta, primerne k suknji	75 ..
Damski modrci, najnovejše fagone, dobro pristojne	95 ..
Glance-rokavice za dame v vseh barvah, dobra vrsta	79 ..
Damske rokavice iz dobre, tople berlinske volne	39 ..

Dalje se dobiva še po čuda nizkih cenah: Vse vrste Jügerjevega perila za gospode, dame in otroke, platno, blago za postelje, preproge, linoleum, zavese, kožuhovala, rute za ogrinili in vse potrebščine za domačijo.

Lastni oddelek za zlatino in srebrnino: žepne ure (iz zlata, srebra, jekla ali nikla) od 3 gld. naprej. Ure na nihalo od 9 gld. naprej, budilniki od 1-50 gld. naprej, prstani itd.

Dobiva se le, dokler zaloga zadošča v

(2923-4)

Versandt-Waarenhaus Adolf Natzler

Dunaj V/11, Schönbrunnerstrasse 131.

Naročila na deželo se izvršujejo po poštne povzetju.

Ure na nihalo z godbo.

je zadnja novost v fabrikaciji ur. Te francoske miniaturne ure na nihalo so 69 cm dolge, skrinjica popolnoma po narisu je iz naravnega orehovega lesa, fino polirana, z umetniško izrezljanim nastavkom in igrajo **vsako uro** najlepše koračnice in plese. Cena z zabojem in zavijem **samo 8 gld.** — Ista ura brez glasbenega stroja, toda z bilom, ki bije vsako pol in celo uro, z zabojem in zavijem **samo 6 gld.** — Te ure na nihalo ne gredo samo točno na minuto, za kar se jamči, temveč so tudi vsled svoje v istini prekrasne opreme jako lepa in elegantna hišna priprava. Budilnik z zvončkom in ponoči se lesketajočim kazalnikom **1.70 gld.** Budilnik z godbo, ki mesto zvonjenja igra, **6 gld.** — Niklasta remont. ura **3 gld.** — Pristna srebrna remont. ura, z dvojnimi pokrovom, **5.50 gld.** Pošilja se samo proti poštne povzetju. Neugajajoče se vzame nazaj, denar se povrne, zato nobeno riziko. Veliki ilustrirani cenik ur, verižic in prstanov itd. gratis in franko. (2817-9)

Kristjanska tvrška, ustanovljena leta 1860.

JOSIP SPIERING

Dunaj, I., Postgasse št. 2/G.

Bukova drva

po 1 meter dolga
ima še na prodaj
graščina Medija
pri Zagorji ob Savi. (3016)
Oddajo se tudi posamezni vagoni.

Opr. št. A 146/2/3

Oklic

s katerim se kliče dedič, čigar bivališče je neznano.

C. kr. okrajno sodišče v Višnjigori naznanja, da je umrla dne 22. septembra 1902 v Gumbiščih št. 6 Marija Zajc, zapustivši naredbo poslednje volje, v kateri je svojemu nez. sinu Tomažu Zajc znesek 200 K volila.

Ker je sodišču bivališče Tomaža Zajc neznano, pozivlja se taisti, da se v enem letu od spodaj imenovanega dne pri tem sodišču javi in zglati za dediča, ker bi se sicer zapuščina obravnavala le z zglativšimi se dediči in z njemu postavljenim skrbnikom.

C. kr. okrajno sodišče Višnjagora, oddelek I.,
dne 5. decembra 1902.

Božično darilo!
Zabava za velike in male.

GRAMOFONI od 15 do 125 gld.

Avtomati, v koje se vrže 10 vin., za gostilničarje
jako dobičkanosni.

Prodaja se tudi na obroke.

Zahtevajte moj veliki ilustrirani cenik.

Velika zaloga plošč.

Vse plošče se lahko zamenijo pri

Rudolfu Weber-ju

(2412-20) urarju

v Ljubljani, Stari trg št. 16.

Poje, se smeje
in govori v
vseh jezikih.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica
sama za vložnike plačuje.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od
8.—12. ure dopoldne.

(304-20)

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406. Telefon št. 57.

KONRAD SCHUMI

si usoja svojim p. n. odjemalcem vljudno naznaniti, da je zaloga njegove zagrebške filijale in sicer

dva vagona

manufakturnega, modnega in svilenega blaga ravno kar došla ter se bode prodajala

od ponedeljka, dne 15. decembra t. l.

po jako znižanih cenah.

Tudi si usoja zgoraj imenovana, v trgovinskem sodišču protokolirana tvrška vljudno opozoriti, da se nahaja njena prodajalna samo

v Prešernovih ulicah št. 1

ker se je filijala na Starem trgu prodala. — Pri otvoritvenem slavlju prodaje, v ponedeljek,
dne 15. decembra t. l.

dobi vsak odjemalec, ki nakupi blaga za najmanj 10 gld.,

eno poletno bluze zastonj.

Moja zaloga je jako dobro asortirana, tako, da mi bo mogoče in si bom tudi vselej prizadeval, da ustrezem
vsem željam p. n. odjemalcev.

Z velespoštovanjem

Konrad Schumi

Ljubljana, Prešernove ulice št. 1.

(3076)

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti ugodno je zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond: 25.000.000 K Izplačane odškodnine in kapitalije: 75.000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko-narodno upravo. (3002-2)

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši
v Gospodskih ulicah števil. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Modni salon

Henrik Kenda

v Ljubljani. (2588-9)

Bogato ilustrovan cenik klobukov za dame in dekleta za jesensko in zimsko sezono razpošiljam brezplačno in poštne prosto.

Štefan Nagy

trgovina z železnino, Vodnikov trg 5

priporoča svojo bogato sortirano zalogo pečij, pečnih podstavkov, priprav za topatke in klesce, pečnih zaslon (secesija), štedilnih pečij najnovejše vrste, samovarov, strgalnic za kruh in mandeljne, kakor tudi pristno ameriških strojev za sekanje mesa, kuhinjskih tehnik.

„Dall“-likalnikov, kaset in košev za denar. Škrinjic za orodje za izrezljevanje in izdoblavanje, kakor tudi aparatov za slikanje z ognjem.

Drsalice

vseh vrst se bodo prodajale radi velike zaloge po tovarniških cenah, kakor tudi stari modeli od 50 vin. naprej.

Božična in novoletna darila!

Do vrhunca dognane, vse zunanje trdke prekašajoče cene!!!

Kupujte in naročajte le pri domači tvrdki in prepričani bodete, da boljše in ceneje kupite in se izognete prevaranju!!!

Priporočam svojo bogato zalogo vsakovrstnih osebno v Švici nakupljenih ur kakor tudi zlatenine in srebrnine. Nad 20% znižane cene kakor je razvidno iz mojega, na novoizdanega cenika. Na pr.: Stvar, ki je prej stala 10 gld., stane danes le 8 gld., torej čudovito po ceni.

Priporočam dalje posebno stenske in salonske ure z novim jako krasnim bitjem (Thurmschlag). Vsakovrstne budilke v secesionističnem okviru, zalogo še nad 6000 vsakovrstnih, osebno v Švici nakupljenih žepnih ur različnih sistemov. Präcession, veliko izbero zlatih in srebrnih moških verižic najmodernejših facon, dolge damske ovratne verižice »Lergnon«, vsakovrstne lepe garniture iz kina-srebra, dalje namizne oprave (Besteck) v etuijih, lepe palice s srebrnim ročajem. — Zaloga šivalnih strojev najboljših izdelkov. Za vsako blago jamčim ter se priporočam

FRANC ČUDEN

urar in trgovec z zlatenino in srebrnino, delničar prve švicarske družbe tovarn ur „Union“ v Genovi in Bielu, založnik c. kr. državne dolenske železnice

Ljubljana — Mestni trg — Ljubljana. (114-93)

Prosimo zahtevajte novi veliki ilustrovani cenik! — Pošilja se zastoj in poštne prosto.

Primerna darila

za Božič za novo leto

po jako nizkih cenah

kakor: ameriški stroji za meso rezati, razdrobilni stroji za kruh in drugo, različni brzovrelci in samovarji, tohtnice, navadne in najfinejše posode za premo in drva, vsakovrstne gladilnice za perilo, stojala za božična drevesca, fine kletke za ptice kakor tudi

kompletne kuhinjske oprave

se dobivajo za letošnjo sezono najboljše pri

Karol Kavšeka nasled. (3068-1)

Schneider & Verovšek

Ljubljana, Dunajska cesta števil. 16.

Kdor hoče biti

lepo, šik in elegantno

oblečen in obenem varčen, naj si preskrbi potrebno moderno obleko le v

„Angleškem skladišču oblek“

Ljubljana, vogal Sv. Petra in Resljeve ceste št. 3.

Tja so ravnokar prispale sveže pošiljatve za predstoječe božične praznike ter je zaloga damskih paletotov, jopic, ovratnikov, oblek za gospode, športnih in zimskih sukenj, havelokov zopet kompletno sortirana.

Najnižje cene! Dobro blago! Točna postrežba!

Naročila po meri se izvršujejo točno, najfineje in najboljše na Dunaju. Blago na izbero se pošilja brez povzetja na vse strani.

Z velespoštovanjem pr. F. M. Netschek — Oroslav Bernatović.

Kako si moremo zlasti letos napraviti vesele božične praznike?

To, za vsakogar važno vprašanje je rešeno, ako ne izmeče denarja za božična darila, temveč si ga prihrani vsled nakupa pri

veliki

božični prodaji

ki se prične 1. decembra t. l.

v trgovini z manufakturnim blagom

„pri Amerikancu“

v Ljubljani

samo

Stari trg št. 1

(preje F. Detter).

Da to ni nikako navadno puhlo hvalisanje, razume vsak, ki ve, da se prodaja v konkurzu se nahajajoče blago za 30% pod prejšnjo kupno ceno, na pr.:

1 lepa odmerjena bombažasta flanelasta obleka 6 m	že od — gld. 96 kr. naprej
1 dobra „ polvolnena „ „ 6 m	že od 1 „ 20 „ „
1 dobra srajca za gospode iz šifona	že od — „ 78 „ „
1 dober 4kratni ovratnik (eleganten)	že od — „ 7 „ „

Prodajalo pa se bode tudi najfinejše domače in inozemsko modno blago, svilene šerpe in rute, in vse to blago je sveže, ker izvira isto iz zadnjih dveh sezon.

Vazno! za Vazno!
gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša posrežba
za drogve, kemikalije, zelišča, cvetja, kore-
nine itd. tudi po Kneippu, ustna vode in zobni
prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke
za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografske aparate in pe-
trebščine, kirurška obvežila vsake vrste,
sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za
tla itd. — Velika zaloga najfinjšega rumu
in konjaka. — Zaloga svežih mineral-
nih vod in solij za kopel. 50

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol,
soliter, encjan, kolmož, krmlino apno i. t. d.
Vnanja naročila izvršuje se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 3

Alojzij Kraczmer prodaja in izposojevalnica glasovirjev in harmonijev
Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 6.

Največja zaloga glasbenega orodja.

Zastop dverne trdke bratov Stingl na Dunaju.

Ubiralec glasovirjev v glasbenih zavodih:
„Glasbena Matica“ ter „Filharmonično dru-
štvo“ v Ljubljani.

Lastna delavnica za popraviljanje.

FRANJA MERŠOL * Ljubljana *
Mestni trg 18

predstavlja svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih ženskih ročnih
izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezenin, krojaških potrebščin, ter
raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah.
Monogrami in risarije se v poljubnih bojah in slogih vvezujejo na vsa-
keršno blago. — Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Pariski moderci!

Pariski moderci!

Sprejaj ravna oblika,
ne tišči na želodec.

Priporočila v največji izbiri
Alojzij Persch
Ljubljana, Pred škofijo 21.

Na prodaj je
lesena baraka

8 metrov dolga in 4 metre široka, z dvojno
steno, razločljiva. Prevzame se s 1. janu-
varjem 1903. (3069—1)
Naslov pove upravnistvo »Slov. Nar.«

art. znamka: Sidro.
LINIMENT CAPS. COMP.

iz Richterjeve lekarne v
Pragi

priznana izborna, bolečine tola-
žeče mazilo; po 80 h. K 140 in
K 2 — se dobiva v vseh lekarnah.
Pri nakupu tega splošno priljub-
ljenega domačega zdravila naj se
jemljejo le originalne steklenice
v zaklepnih z našo varstveno
znamko „sidro“ iz Richterjeve
lekarne, potem je vsakdo prepričan,
da je da je dobil originalni
izdelek. (2411—11)

Richterjeva lekarna
pri zlatem levu

v Pragi, I., Eliščina, cesta 5.

Zobozdravniško naznanilo.

Zobozdravnik A. Paichel

si usoja s tem naznaniti, da je
zobozdravnik, doktor vsega zdravilstva gospod

Rudolf Rauch

v njegovem ateljeju vstopil kot asistent.

Ordinira se kakor dosedaj

(3069—1)

na Starem trgu šte. 2

od 8. do 12. in od 2. do 5. ure.

Anton Schuster

Špitalske ulice št. 7 Ljubljana Špitalske ulice št. 7

priporočila za

božična darila

svoje veliko lepe zalogo

konfekcij za dame in deklice, bluz, mod-
nega blaga za dame in gospode, bar-
hanta, perila, ovratnikov, manšet, kravat,
modercev, preprog, zastorov, šerp in
žepnih robcev. (3005—2)

Velika izbira tapestrie, peluche in
linoleum-preprog v vseh velikostih.

Zelo znižane cene!

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, delo-
jubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem
zastopa domače zavarovalne družbe prve
vrste. Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste re-
stante. (1095—32)

Prešernove
poezije

v novi popolni izdaji 3 življenjepisom, literarno-
zgodovinskimi črticami in estetično oceno. —
Uredil A. Aškerc. — Elzevir-izdaja (rudeče
usnje 3 zlato obročje) 3 H, po pošti 3 H 20 h.

Založništvo L. Schwentner v Ljubljani.
(1892-57)

Wilhelmovo tekoče mazilo
„BASSORIN“

c. kr. priv. 1871.

1 vreč K 2, poštna pošiljatev =
15 komadov K 24.

Wilhelmov c. kr. priv. „Bassorin“ je
sredstvo, čegar zdravilstvo temelji na
znanstvenih preiskavah in praktičnih
izkušnjah ter se izdeluje izključno v le-
karni Franca Wilhelma,
c. in kr. dvornega zalagatelja
Neunkirchen, Niže Avstrijsko.

Rabljeno kot mazilo, vpliva lečino olajš-
ljivo, manjša bolečine in miri boleti
živcev, kakor tudi v mišicah, sklepkih in
kosteh.

Zdravniki uporabljajo isto proti na-
vedenim bolečinam, zlasti, ako se taiste
javijo po močnih naporih na potovanju
ali pri zastarelih boleznih; radi tega to
sredstvo uporabljajo tudi turisti, go-
zdarji, vrtnarji, telovadci in kolesarji z
najboljšim uspehom ter se hvali tudi od
mnogih strani kot sredstvo proti mrče-
sovemu piku. b 2721—2)

Kot znamenje pristnosti je na zavitek
vtisnjen grb trške občine Neunkirchen
(devet cerkv).

Dobiva se v vseh lekarnah.
Kjer se ne dobi, se naravnost pošilja.

Praško domače mazilo

iz lekarne

B. FRAGNER-ja v Pragi

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače
zdravilo, katero ohrani rane čiste in va-
ruje vnetja in bolečine manjša ter hladi.
V pusicah a 35 kr. in 25 kr., po pošti 6 kr.
več. Razpošilja se vsak dan.

Ako se vpošlje naprej gl. 158, se pošljejo
4/1 pusice, ali za gl. 168 6/2 pusice, ali
za gl. 230 6/1 pusice, ali za gl. 248 9/2
pusic franco na vse postaje avstro-ogrske
monarhije.

Vsi deli embalaže
imajo zraven sto-
ječo zakonito de-
ponovano varst-
veno znamko.

Glavna zaloga:

B. FRAGNER, c. in. kr. dvorni dobavitelj
lekarna „pri črnem orlu“
Praga

Malá strana, ogel Nerudove ulice 203.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ljubljani se dobiva pri gospodih lekar-
jih: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mar-
a, detschlager, J. Mayr. 14-21

Zaloga

vsakovrstnih gumijevih izdelkov

tehničnih kot kirurških, tako n. pr.:

cevi za pivo in vino, predpasniki iz gumija, namizna
pogrinjala iz gumija, pristne ruske galoše ter sploh
vse v to stroko spadajoče stvari.

Velika zaloga koles (bicikljev)

in vsakovrstnih jeklenih izdelkov.

Lastna delavnica za izdelovanje in popraviljanje
koles. Zavod za ponikljanje in pobakrenje.

Slavnemu občinstvu se pri točni posrežbi in nizkih cenah vlnudno priporoča
z odličnim spoštovanjem

(2898—7)

Josip Kolar in drug

Ljubljana. — Mestni trg št. 9. — Ljubljana.

Brez konkurence.

Olje zoper prah

dosedaj najboljše, prosto bencina,
smole, petroleja in kislin

se dobiva najceneje pri (3074—1)

Ivanu Seunig-u
Ljubljana, Stari trg št. 7.

Cene na drobno: 1 kg. 80 h; pri odvzetju 50 kg
a 70 h. Pri nakupu večje množine se primerno ceneje.

Brez vsakega duha.